National Library
Bibliothèque Nationale
APR AVR 27 1983
NEWSPAPER DIVISION
DIVISION DES JOURNAUX

E105 D19 L4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER

Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 17 | SESTDIENA, 1983. GADA 23. APRĪLIS | 33. GADS | SATURDAY, APRIL 23, 1983.

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 1 DOLARS

Gandarījums par padarīto

Mums visiem savu spēku robežās jācenšas kalpot kopīgai latviešu lietai. Uzņemoties sabiedriskos pienākumus, ir reizē jāuzņemas arī upuri, kam bez šaubām ir savs mērs un robežas. Modrs sargs paliek savā postenī tikai zināmu laiku, jo zina, ka viņa vietā stāsies cits. Par dabisku jāuzskata personālas pārmaiņas arī organizāciju vadībā, jo arī tur notiek sardzes maiņa.

Seši gadi, kuŗos veicu Kanadas Daugavas Vanagu valdes priekšsēža pienākumus, ir devuši man nesamaksājamu pieredzi un lielu gandarījumu par padarīto. Es atļaujos izteikt vislielāko pateicību visiem, kas labā sadarbībā neliedza savu padomu un arī izpalīdzīgo roku. Veltījot pateicības vārdus saviem tuvākiem līdzstrādniekiem, es no sirds pateicos arī visai Kanadas latviešu saimei par to lielo uzticību, ko tā dāvājusi Daugavas Vanagu organizācijai. Mēs esam centušies šo uzticību vienmēr attaisnot. Ir tomēr jāatzīst, ka ne visi iecerētie mērķi jau īstenoti, bet mūsu ticība un paļāvība taisnās lietas uzvarai nav iedragāta.

Ar mierīgu sirdi es varu atstāt atbildības pilno pirmās pozicijas sardzi, jo amatu es nodotu krietnam latviešu patriotam un visiem pazīstamam piedzīvojušam sabiedriskam darbiniekam Guntaram Brikmanim. Lai visa Kanadas latviešu saime nāk arī viņam talkā. Es palieku ierindā, uzticībā DV saimes jaunajam sardzes vadonim un viņa tuvākiem līdzstrādniekiem. Daugavas Vanagi, sasauksimies!

Varimants Plūdons.

Sekmīgākās nodaļas balvu arī šogad izpelnījās DV Toronto nodaļa. Uzņēmumā no kr.: A. Jākobsone, L. Ozols, nod. priekšnieks Z. Akots, DV KV priekšn. V. Plūdons un Kanadas vanadžu vadītāja N. Pulciņa. **Foto V. Cinis.**

Mūsu neatliekamie uzdevumi

Pārņemot Daugavas Vanagu saimes vadību, izsaku pateicību par man dāvāto uzticību. Šo uzticības apliecinājumu es centīšos arī manu spēku robežās attaisnot. No savas puses es atļaujos izteikt arī vislielāko pateicību līdzšinējam priekšniekam Varimantam Plūdonim, kas ar lielu pašuzupurēšanos un ideālismu sešus gadus kalpoja ne tikai mūsu lielajai nacionālajai organizācijai šajā zemē, bet arī visai latviešu sabiedrībai, būdams nelokāms cīnītājs par mūsu tautas tiesībām un brīvības atgūšanu Latvijai. Tāpat lai pateicība visai Kanadas DV saimei par nenogurstošo darbu un šī darba svētīgiem augļiem.

Stājoties amatā, es paļaujos ne tikai uz Daugavas Vanagu saimes, bet arī visas Kanadas latviešu uzticību un nedalītu atbalstu. Uzticība uzliek lielu atbildību.

Mēs dzīvojam ļoti nopietnā laikā. Verdzības važās ieslēgtā tauta mums uzlikusi sūtību, no kuŗas pildīšanas mēs neviens nevaram izvairīties. Mums jārunā mūsu apspiestās tautas vārdā. Katra šajā kopīgā darbā pieliktā roka, katra ārtava iecerēto nodomu īstenošanā ir neatsveŗama.

Paliekot vienmēr uzticīgi Mātei Latvijai, skatīsimies notikumiem skarbi acīs. Mēs nedrīkstam zaudēt ticību un cerību. Mums uzmanīgi jāklausās vēstures soļos, kas šodien lielvaru konfrontācijā jau veido tuvākās nākotnes ainu visai pasaulei.

Kā katrai cīņas vienībai, tā arī mums ir nepieciešams kopsolis. Mūsu starpā nav vietas patmīlībai vai nenozīmīgiem tukšiem ķīviņiem. Ar aukstu prātu mums jāapslāpē pārsteidzīgu emociju uzliesmojumi. Mūsu ceļš ir taisns. Novēršanās no tā, samulšana vai naīva apmaldīšanās ienaidnieka radītās maldu illūzijās nav attaisnojama. Uzvaru sev var nodrošināt tikai patiesi vienota un disciplīnēta bezkompromisa cīņas vienība, kuŗas karogā rakstīts tēvzemes mīlestības apliecinājums. Šādu vienību radīt ir mūsu pašu spēkos. Ienaidnieks sekko katram mūsu solim, ar viltu viņš mēģina mūs visiem spēkiem sašķelt. Ne tikai tas vien — ļauni spēki cenšas mūs nomelnot ar Jūdasa grašiem nopirktos propagandas gājienos. Mēs neļausim savas tautas godu aptraipīt. Mēs atbildēsim apņēmīgi un skarbi. Mūsu pusē ir taisnība. To lai mēs neaizmirstam.

Mums jāievēro arī, ka trimdai ieilgstot, gadu tecējumā jaunekļi tapuši par vīriem un sirmgalvjiem, sparu un spēku daudzos gadījumos aizstājis pagurums. Mums jādomā par jauno maiņu. Šīs maiņas nodrošināšana ir vissvarīgākais uzdevums, jo tai būs jāturpina iesāktā cīņa līdz galīgai uzvarai. Paturēsim acis vaļā, vienmēr pareizi izvērtējot skaudro dzīves īstenību. Nepagursim meklēt atrisinājuma atslēgu. Mēģināsim ne tikai svētku dienās, bet diendienā būt labi latvieši, savas mīļās Mātes Latvijas cienīgi dēli un meitas. Uz to lai Dievs mums palīdz!

Guntars Brikmanis,
Daugavas Vanagu Kanadas valdes priekšsēdis.

Mūsu goda aizstāvēšana

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kanadas latviešu sabiedrību ne bez pamata satraucis valsts televīzijas raidījumā rādītais tendenciozais Barbaras Framas Journal panēļdiskusijās izteiktais apvainojums, kas skaŗ ne tikai Daugavas Vanagu organizāciju, bet ikviena latvieša godu.

Tā ir neattaisnojama zināmu aprindu un mūsu ienaidnieku maldināšanas taktika, nosaucot par kaŗa noziedzniekiem nevainīgus latviešus. Lielais dienas laikraksts Toronto Sun 15. aprīļa numurā rakstā Editors refute report on Nazis cita starpā rakstīja: ,,CBC TV's The Journal recently broadcast interview on the subject of Nazi war criminals who've found a haven in the U.S. or Canada. The Ukranian SS-Galicien and the Latvian SS formations were incriminated. Here are some editors' reactions:

Latvija-Amerika: The National Federation and the Latvian Relief and Cultural Institute ,,Daugavas Vanagi'' will start legal action against the CBC for the program. It was false propaganda spread by the KGB to smear the nationalistic anti-communist immigrants in North America.''

The Toronto Sun piemin arī, ka Pad. savienības sūtniecība Otavā par nacistu kollaboratoru apsūdzējusi ukraiņu periodiskā izdevuma Homin Ukrainy redaktoru. Apvainotais ir dzimis 1946. gadā, tātad pēc kaŗa, bet tas netraucē Kanadā akreditētos padomju diplomātus viņu nepatiesi nomelnot.

Mūsu goda aizstāvēšana pienākas mūsu pašu centrālajai pārstāvniecībai — Latviešu Nacionālai Apvienībai Kanadā. Arī Latvijas goda konsuls Kanadā varētu pacelt savu balsi. Mums ir iespaidīgi draugi parlamentā, tāpat mūsu pārbaudīts draugs ir pazīstamais Kanadas jurists Arturs Molonijs. Varētu piebilst, ka Kanadas Augstākās tiesas Bora Laskina izcelsme arī saistās ar Latviju.

Ja mūsu goda aizstāvēšanai būs nepieciešami līdzekļi, tad šie līdzekļi būs jādod mums pašiem un nevienam citam. Mēs nevaram pieļaut, ka mums kāds balamute met sejā nepatiesus apvainojumus. Vēl ļaunāk, ja to dara iestādījums, kuŗu mēs kā nodokļu maksātāji palīdzam uzturēt. Dārgo tiesas procesu varētu aiztaupīt, ja mūsu apvainotāji publiski atvainotos un nožēlotu izdarīto kļūdu. Nogaidīsim lietas tālāko norisi.

*

Pievēršoties starptautiskās politikas arēnai, atzīmēsim dažus vērā ņemamus notikumus. Maskavā atlikta centrālkomitejas plēnuma sēde. Domājams, ka tā notiks tikai jūnijā. Šis centrālkomitejas plēnums parasti pieņem izšķirīgus lēmumus. Sēdes atlikšanu uzskata par zīmi, ka Andropovam radušies šķēršļi viņa pieteikto ,,reformu'' īstenošanai.

Brežņeva uzticības vīrs 71 g. vecais Čerņenko pēc Maskavā akreditēto diplomātu domām ir pārņēmis mirušā Suslova partijas ideologa lomu. Tā kā Andropovs balstās uz čekas varu un valsts drošības dienestā vadošos postenos salicis sev lojālus atbildīgos ierēdņus, liela daļa parti-

(Turpinājums 20. lp.)

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1983. GADA 23. APRĪLIS, 17. NUMURS.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerika Publishing Ltd. Valdē — V. Plūdons, T. Kronbergs, A. Šterns. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. A. Zaube, 3353 N. Avers Avenue, Chicago, Ill. 60618. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir raksītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 40 dol., 6 mēnešiem — 21 dol., 3 mēnešiem — 12 dol. Atsevišķa numura cena 1 dol.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1.50 par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide. Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

Laikraksta apgāds patur tiesības atsevišķos gadījumos sludinājumus arī nepieņemt. Ja nodotā sludinājuma laikrakstā ieviesusies kļūda, tad šis sludinājums tiks atkārtots bez maksas. Laikraksta apgāds par kļūdaini ievietotu sludinājumu atbildīgs tikai par tādu summu, cik pēc sludinājuma likmes izmaksājusi kļūdaini iespiestā teksta telpa. Grozījumus sludinājumos var pieteikt ne vēlāk kā vienu dienu pēc sludinājuma nodošanas.

Pēc tam, kad sapulcē izmesta vilna, darbinieks var mierīgi nodoties iemīļotam sportam...

Dadža zīm. LA.

Viktors Kalniņš

Verdzība padomju saimniecībā

Daudzi publicisti, rakstot par padomju verdzību, apzināti šo vārdu lietā tikai emocionālā nozīmē. Ja ir runa par padomju ieslodzīto darbu, rakstnieki un pētnieki to nopietni apzīmē par verdzību. Pat aprindas, kas režīmam nesimpatizē, domā, ka saukt Padomju savienību par vergtuļu valsti būtu pārspīlējums, pat apmelojums. Visbiežāk man nācās dzirdēt par Padomju savienības ekonomisko iekārtu kā par valsts kapitālismu. Tāds apzīmējums ir ļoti izplatīts tarp sociālistiem un viņu iespaidā arī dominē literātūrā, runājot par padomju saimniecību.

Daudzi uzskata, ka verdzība varēja eksistēt tikai senā pagātnē, antīkā pasaulē. Kā tad kādu piramidas cēlāju var salīdzināt ar padomju strādnieku, kas saņem algu, bezmaksas medicīnisko apkalpi un izglītību? Bet tieši tādā plāksnē slēpjas tīri emocionāla un stereotipa pieeja. Lielā mērā tā nāk no marksistiskā viedokļa par sabiedriski ekonomisko formāciju vēsturisko kārtību.

Ja kāds saka, ka padomijā valda vergturības sistēma, tas nebūt nenozīmē, ka dzīve ir galīgi neizturama. Vari būt vergs un būt apmierināts ar dzīvi, vari būt brīvs un nezināt, ko darīt ar brīvību, un pat mirt bada nāvē. Lai nepaliktu nepamatotu spriedelētāju lomā, tādā, kādā nonāk padomju propagandisti, rakstot par kapitālisma verdzību, apskatīsim padomju cilvēka ekonomisko un tiesisko stlvokli.

Sabiedriski ekonomisko iekārtu nosaka daudzi faktori. Vergturība nozīmē, ka strādnieks pats patstāvīgi nevar būt noteicējs par savu darba spēku. Viņš nevar pārdot savu darba spēku, nevar strādāt pats sev un pārdot sava darba augļus. Tāda sistēma bija gan antīkā pasaulē, gan vēl pagājušajā gadsimtā Amerikas dienvidos. Padomju savienībā strādnieks praktiski nedrīkst strādāt pats sev un pārdot saražoto. Visi ražošanas līdzekļi pieder valstij.

Varbūt strādnieks var pārdot savu darba spēku valstij? Aina šajā gadījumā ir mazliet sarežģītāka. Padomijā ir viens īpašnieks — valsts. Arī pēc oficiālās padomju dogmas darba spēks nav prece. Algas padomijā vairākumā noteic pēc minimālās iztikas līmeņa. To nosaka arī stingri reglamentētie darba algu fondi. Tu vari darīt nez cik daudz, bet uzņēmums nedrīkst pārtērēt darba algu fondu.

Starp valsti un strādnieku nav arī īstas brīvā tirgus maiņas dažās citās jomās. Piemēram, tā saucamā brīvā medicīna. Šim nolūkam domātā algas daļa strādniekam netiek izmaksāta, bet tiek sadalīta centrālizēti. Pats strādnieks nevar izvēlēties, kuŗš no bezmaksas pakalpojumiem viņam ir nepieciešams.

Būtībā tā jau ir vergtuļu iekārta: ja jau strādnieks pieder valstij, tad pēdējai tomēr jādomā par tā ārstēšanu, profesionālu sagatavošanu, minimālās iztikas nodrošināšanu. Tātad no ekonomiskā viedokļa padomju cilvēks ir vergs. Un būtību nevar mainīt apstāklis, ka padomju cilvēks, izmantojot visas iespējas, cenšas pārdot savu darbu dārgāk, strādājot gan uz piemājas zemes kolchozā vai pildot privātpasūtinājumu. Tāda darbība ir visādi ierobežota, lai tikai nedotu cilvēkam iespēju atbrīvoties no valsts aizbildniecības. Šajā sakarā patiešām aplam izklausās daži pareģojumi (pat brīvās pasaules latviešu laikrakstos), ka tagadējam padomju līderim, lai glābtu saimniecību, jāpieļauj kapitālisms.

Tas nozīmētu pamatu maiņu, tātad arī režīma maiņu, kas nav iespējams. Ir iespējamas tikai dažas variācijas, bet ne būtiskas brīvprātīgas pārmaiņas. Valsts kapitālisms, kā daži raksturo padomju saimniecisko sistēmu, ir iespējams tikai sabiedrībā, kur pastāv privātīpašums uz ražošanas līdzekļiem un valsts ir viens no īpašniekiem. Citiem vārdiem runājot, valsts kapitālisms var pastāvēt kapitālistiskajā sistēmā, bet tīrā veidā tas ir absurds. Kad valsts ir vienīgais monopolists, izveidojas īsta verdzības sistēma. Tā pakļauj sev ne tikai saimniecisko sfairu, bet visas dzīves jomas. Padomju sistēmā cilvēks, kas nestrādā valsts labā, ir noziedznieks. Krimināllkodeksā ir pants par tā saucamo liekēdību (neveikls tulkojums no krievu valodas). Vai tad ir vēl vajadzīgi citi pierādījumi par vergu sistēmu padomijā? Tātad, ja runājam par vergu darbu, ar to jāsaprot ne tikai ieslodzītie, kaut vai pie tā paša Sibirijas gāzes vada, bet visi padomijas iedzīvotāji.

Lasītāju Vēstules

ANDRIS UPE

Laikrakstos parādījušies dažādi minējumi par Padomju savienības komūnistu partijas ģenerālsekretāra Jurija Andropova īsto vārdu.

Minēts, ka par Andropovu viņš pārvērties no Libermaņa vārda. The Canadian Intelligence Servide apgalvo, ka Andropovs kādreiz saucies Ērenšteins, bet vēlāk Erņevs.

Skatoties ar baltu filologa acenēm, varētu pieņemt, ka Andropovs ir tikai drusku krieviskotais tīrais latviešu: Andris Upe. Arī apgalvojums, ka Andropova ģimenes valoda esot Jidisch, neko neizsaka. Cik daudz nav tādu latviešu, kas tāpat mūsu pašu pulkā ģimenes valodā pārgājuši uz English? **P. Sirsons**

PAR AIZSARDZĪBU!

Ir pienācis laiks latvietim stāvēt kopā ar tiem, kam rūp rietumu aizsardzības nākotne.

Mums jāprasa atļaut amerikāņu raķetes izmēģināt Albertas provincē. Kanadas valdība joprojām vēl nav parakstījusi līgumu ar ASV par atļautu lidojumu Kold ezera apkārtnē. Miera mīļotāji pret šo aizsardzības ieroci demonstrē visās malās. Kanadai, kas sastāv Ziemeļamerikas aizsardzībā, ir jāatļauj izmēģināt zemlidojošo raķeti. Mums ir jārunā atklāta valoda. Mēs nedrīkstam stāvēt malā! Mums ir jārunā. — **K. Zenaitis**

ĶEGUMNIEKS SUBJEKTĪVS

Vēlos izteikt dažas piezīmes par Aleksandra Ķegumnieka rakstu 26. martā Latvija Amerikā — „Izbeigt sīknaudas skaitīšanu."

Neatzīstu, ka Ingūnai G. parādītā uzmanība būtu pārspīlēta un ka lielai klausītāju daļai viņa sagādājusi vilšanos. Tas ir pārāk subjektīvs spriedums.

Ja Ķegumnieks pārmet, ka Ingūna ar saviem referātiem neko jaunu nav pateikusi, tad tas pats jāsaka par viņa rakstiem. Arī viņš vairākkārt raksta par notikumiem, kas mums zināmi. Būtu labāk, ka viņš savu enerģiju izlietotu, rakstīdams par šiem tematiem kanadiešu laikrakstiem, lai lasītājiem vienmēr atgādinātu komūnistu izdarības. **A.N. Toronto.**

PATĪK AVĪZE

Latvija Amerikā ir ļoti gaidīts laikraksts mūsu mājā. Sirsnīgs paldies par labo avīzi. Sevišķi vērtīgi ir Ķegumnieka raksti. Tie tiešām sagādā lielu prieku.

Ir tik patīkami zināt, ka ir cilvēki, kas lietas redz pareizā gaismā un tik labi māk to pateikt.

Dieva palīgu vēlot,

Lūcija Sala
Burlingtonā.

SASKAŅOT SARĪKOJUMUS

Bieži vien gadās, ka vienā un tanī pašā dienā, gandrīz arī tanī pašā stundā, Toronto notiek vairāki vērtīgi sarīkojumi. Tā, piemēram, 23. aprīlī lielais garīgais koncerts un citā vietā Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansambļa izrāde.

Vai rīkotāji nevarētu saprasties un aiztaupīt apmeklētājiem grūto izšķiršanos, kur iet un kur neiet.

Vai pie LNAK, kam, cik zināms, ir algots darbvedis, nevarētu radīt sarīkojumu pieteikumu reģistrācijas grāmatu. Tā varētu turpmāk izplānot un novērst neattaisnojamo divu vai trīs sarīkojumu sadursmi vienā un tanī pašā dienā.

Ja kādi rīkotāji tomēr ignorētu jau iepriekš pieteiktus sarīkojumus vai organizāciju labo sadarbību, tad lai tie uzņemas vainu uz saviem pleciem. **Voldemārs Rūsa**
Toronto.

Miķelis Goppers un viņa Zelta Ābele

Latviešu grāmatu apgādi reizēm paliek neievēroti un pienācīgi nenovērtēti, bet bez to atsaucības, prasmes, bieži arī ideālisma un pašaizliedzības, mūsu kultūra nemaz nebūtu iedomājama. Jo svarīgu daļu no mūsu kultūras vēstures varam skatīt mūsu grāmatniecības perspektīvā. Šajā ainavā sevišķa vieta pieder Miķelim Gopperam un viņa Zelta Ābelei, vienam no ievērojamākiem latviešu apgādiem.

Vēstures gaitā mēs pakāpeniski redzam latviešu tautas grāmatu plauktos noguļamies blakus pirmajām, ārējā izskatā tik trūcīgām reliģiska rakstura grāmatām, līdzās Gulbja universālbibliotēkas serijas ārēji necilajām, paplānajām, bet saturā tik bagātīgām divsimt burtnīcām arī tūkstošiem nevainojamā poligrafiskā apdarē darinātus izdevumus, latviešu rakstnieku biezos kopoto rakstu sējumus, monumentāli plašas vēstures grāmatas un pat t.s. luksa izdevumus, greznas mākslas mapes. Ja arī pagātnes atmiņās, tāpat kā Skalbes nemirstīgajā pasakā par Zelta ābeli, daudz kas mums izliekas kā skaists nevīstošs dārzs, tad ikdienā šis tas bija citāds. Kamēr vēl 1925. gadā izdoto grāmatu ziņā uz iedzīvotāju skaitu Latvijā (aiz Dānijas) bija otrā vietā pasaulē, tad 1932/33. gadā iespiesto grāmatu skaits nokrita vairāk nekā uz pusi vispārējas pasaules saimnieciskās krizes ietekmē. Arī grāmatu ilustrēšanā, īpaši grafiskajā apdarē un rotājumā pēc spēcīgajiem impulsiem divdesmito gadu sākumā bija izdevēju taupības dēļ iestājies pagurums, apsikums. Šādos apstākļos grāmatu pasaulē ar apgādu Zelta Ābele 1935. gadā ienāca Miķelis Goppers.

Jau ar pašiem pirmajiem izdevumiem: Anatola Fransa Silvestra Bonāra noziegumu (Gobzines tulkojumā) un t.s. kabatas formāta grāmatām: Akuratera Kalpa zēna vasaru, Virzas Hercogu Jēkabu, Skalbes Pasaku par zelta ābeli ieVailda Salomei, kokgrebumus Kuprina novelei Sulamite, kā arī litografijas Puškina Pīķa dāmai. Šos izdevumus toreiz atzina par augstākajām mūsu grāmatu mākslas galotnēm. Īpaša tuvība Gopperam bija izveidojusies ar Jāni Plēpi. Starp viņa 15 illustrētajām Zelta Ābeles grāmatām atrodams arī labākais, kas mums kokgrebumā bija radies (piemēram, Plēpja ksilografijas Virzas Straumēniem, Kivi Septiņiem brāļiem, Bedjē Tristānam un Izoldei, Hofmaņa Mūzikālajām novelēm. Īpaši pieminams arī Valdemārs Krastiņš, kuŗa daudzās litografijas un asējumi rotājuši Zelta Ābeles izdevumus (Skalbes Kaķīša dzirnaviņas, Virzas Karali Nameju, Blaumaņa Salna pavasarī u.c.).

Mūsu teicamie grafiķi toreiz centās iet tālāk par satura attēlošanu vien, mēģinādami iedziļināties attēlojamā laikmeta stilā un noskaņā un izteikt arī kaut ko no literārā darba apakšstrāvas. Līdzās varēšanai grafikā bija nepieciešama arī t.s. poligrafiskā varēšana, piemērotu audumu, papīra, burtu izvēle.

zīmējās izdevēja Goppera koncepcija par grāmatu kā par vienību, kuŗā līdzās literārajam darbam par svarīgiem elementiem kļūst literārā darba illustrēšana, mākslinieciskais iekārtojums, kā arī poligrafiskā apdare. „Apgāds centās", kā to pieminējis Pāvels Sadurskis grāmatā par Plēpi, „ievest grafikas oriģināltechnikas arī latviešu grāmatniecībā, kā arī saliedēt ikkatras izdodamās grāmatas individuālajā iekārtojumā izdevēja un mākslinieka nodomus ar grāmatas veidošanas mākslas senām tradicijām".

Anšlavs Eglītis savās atmiņās par Miķeli Gopperu raksta, ka Gopperam bijušas spējas ar savu dedzību un fanātisko ticību aizraut un pārliecināt arī citus šķietami nereālizējamu ideju īstenošanā.

Goppera rosināti, dažādām grafikas technikām (grebumam kokā, kokgriezumam, linogriezumam, asējumam) pievērsās gados jauni mākslinieki, kuŗu talants apgāda darbā attīstās jo spoži. Pirmām kārtām: Oskars Norītis un Jānis Plēpis. Norītis, šis virtuozais, daudzpusīgais techniķis (miris 1942.gadā 33 gadu vecumā) citu grāmatu skaitā Zelta Ābelei devis litografijas

Neapmierinādamies ar Rīgas iespējām, Miķelis Goppers bieži apciemo Latvijas provinci, iepazīstas ar grāmatu apgādu līmeni ārzemēs. Un tā starp Zelta Ābeles 155 izdotajām grāmatām dzimtenē mēs redzam dažāda formāta darbus no Straumēnu miniaturizdevuma līdz liela formāta Kivi Septiņiem brāļiem. Šo grāmatu iespiešanai bagātīgi izmantoti visdažādākie papīri no smalka zīdpapīra līdz veclaicīgam pergamentam, tāpat atšķirīgākie burtu tipi. Sākot ar Akuratera Kalpa zēna vasaru, kuŗu 1936. gadā iespieda K. Paucīša spiestuve Limbažos, daudzas no Goppera apgāda grāmatām tapušas nevis Rīgā, bet tipografisku apsvērumu dēļ mazās, pa daļai aizmirstās spiestuvēs provincē. Jaunums bija arī numurētu grāmatu izdošana ar pašu autoru parakstiem; daudzas no tām jau dažus mēnešus pēc iznākšanas bija kļuvušas par bibliografiskiem retumiem.

Zelta Ābele mums devusi gan latviešu rakstnieku oriģināldarbus, gan arī iepriekš publicētu darbu jaunizdevumus, pievēršot uzmanību tam, kas pa gadiem bija aizmirsies, arī veselu virkni augstvērtīgu tulkojumu no pasaules literatūras, daudzus no tiem pirmo reizi lasāmus latviešu valodā. Starp Goppera īstenotajām idejām ir daudz kā jauna un neparasta mūsu grāmatniecībā. Tā 1938. gadā Zelta Ābele izdod variācijas par pazīstamu Ibsena temu: divas dzejoļu grāmatas — Elzas Ķezberes dzejojumā Vēstules Peram Gintam un ar Jāņa Grota tekstu Vēstules Solveigai. Dzejnieces Ķezberes vārds pašreiz Latvijā ir noklusēts, viņas Vēstules aizstājis kāds vēlāks turienes dzejnieces sacerējums ar tuvām plaģiātiskām iezīmēm.

Oskara Norīša zīmētais nodaļas tituls „Vasara" Edvarta Virzas Straumēnu izdevumam Zelta Ābeles apgādā.

Par vienreizēju notikumu mūsu skatuves mākslas literatūrā kļuva Zelta Ābeles bagātīgi illustrētā monografija par Valdemāra Damberga delartistiskās komēdijas Neticīgā Kolumbīne inscenējumu Jelgavas teātrī. Ar neaizstājamu literāru vērtību ir Virzas pēdējo nepublicēto dzejoļu izdevums (1943. gadā) dzejnieces Elzas Stērstes sakārtojumā. Starp apgāda lielajiem plāniem īpaši pieminama trīs atsevišķu seriju izdošana gandrīz vienā un tajā pašā laikā: Skolas bibliotēka, Kaŗavīra bibliotēka un Kaŗavīru biografijas. No Skolas bibliotēkas serijas Latvijā paguva iznākt pirmās četras burtnīcas ar Blaumaņa darbiem, kuŗu izdošanas tiesības pirms tam apgāds bija nodrošinājis.

Miķelim Gopperam bija apbrīnojamas spējas, kā to atceras Anšlavs Eglītis, ap sevi pulcināt plašu līdzstrādnieku skaitu, daļu no mūsu ievērojamākiem literātiem un māksliniekiem, kas palīdzēja reālizēt vispārdrošākās ieceres. Dziļākas ierosmes būs radušās arī paša ģimenē, vecāku mājas kultūras ievirzītajā vidē: māte — aristokratiskas poļu izcelsmes, tēvs — ģenerālis Kārlis Goppers, viens no ievērojamākiem latviešu tautas kaŗavīriem.

Tāpat kā simtiem tūkstošu citu, arī Miķeli Gopperu smagi skāra latviešu tautas traģēdija. Pirmajā boļševiku okupācijas gadā slēdza Zelta Ābeli, 1945. gadā bija jāatstāj dzimtene un jādodas trimdā. Tam, kas nodarīts Latvijai, Goppers centās atbildēt ar Zelta Ābeles ieročiem. Tā 1941. gadā Rīgā Zelta Ābele laida klajā plašu fotouzņēmumu krājumu Baigais gads, kuŗā ievietotajām fotografijām bija lielāks dokumentārs spēks nekā to iespējams izteikt vārdos. Daudzi no šiem uzņēmumiem ir vēlāk pārņemti neskaitāmos citos izdevumos un iesniegumos Latvijas posta atgādināšanai. Nokļuvis Zviedrijā 1945. gadā, Goppers dažus mēnešus vēlāk atjauno Zelta Ābeles apgādu ar dzejas antoloģijas Cerību zeme iznākšanu, kuŗā Jāņa Andrupa sakārtojumā publicēti kā brīvībā izkļuvušo, tā arī Kurzemē palikušo vai bojā gājušo dzejnieku darbi. 1948. gadā apgāds izdod monumentālo Arnolda Spekes Latvijas vēsturi, 1951. gadā šīs pašas vēstures tulkojumu angļu valodā. No trimdā iznākušajām divdesmit grāmatām jāatzīmē Oskara Norīša piemiņai veltītais krājums. Arnolda Spekes sakopotais kartografiskais izdevums par Baltijas jūru senajās kartēs, laika biedru atmiņas par ģenerāli Kārli Gopperu, kas, kā zināms, mira mocekļa nāvē Baigajā gadā, un nupat nesen publicētā grāmata par Jāni Plēpi, viens no augstākajiem sasniegumiem mūsu grāmatu mākslā vispār.

Bez visa šeit īsumā pieminētā ir reiz rakstāma plašāka apcere, varbūt pat monografija par šo izcilo apgādu, kas mūs jau 48 gadus ir iepriecinājis ar retiem, neaizstājamiem izdevumiem, par Rīgas gadiem, kuŗus lielā mērā tieši Zelta Ābeles dēļ mēs dēvējām par mūsu grafiskās mākslas zelta laikmetu, par mūsu grāmatniecības augsto mākslinieciško līmeni, ar kuŗu pamatoti esam lepojušies citu tautu priekšā, par grāmatu vispār, kas savā vienkāršotā definīcijā sākumā nav nekas cits kā rakstnieka iecerēta dāvana lasītājam, un kas, grāmatai iznākot, kļūst par rakstnieka un apgāda kopīgu dāvanu mums.

Viktors Neimanis.

SESTDIEN, 23. APRĪLĪ, PLKST. 19:30

Sv. Jāņa draudzes dievnamā
200 Balmoral Ave., Toronto

Sv. Jāņa draudzes
Vokālā ansambļa
un
Kameransambļa

Koncerts

Diriģente — Brigita Dobele-Alka
Ērģelniece — Anita Rundāne

Ieeja — $6.00, pensionāriem un skolniekiem $4.00
Bērniem ieeja brīva.

KĀ IEINTERESĒT

ORGANIZĀCIJU VADĪTĀJUS ATBILDĒT UZ VĒLĒTĀJU UN ZIEDOTĀJU JAUTĀJUMIEM?

Padomus tencinot pieņem: ALTERNATIVES
BOX 998.
HAMILTON L8N 3R1
CANADA

Gatavos materiālus tribūnālam

PBLA valdes priekšsēdis Dr. O. Pavlovskis mūs informē:

Par pozitīvu pagriezienu ir jāuzskata tas, ka PBLA ir atbrīvota no nodokļiem, pamatojoties uz Nodokļu departamenta noteikumu 501 (c) (3) panta. Šis lēmums ir spēkā līdz 1987. g. 31. dec., kad PBLA statusu caurskatīs un, ja apstākļi nebūs mainījušies, to apstiprinās līdz 1992. g. Līdz ar to visi ziedojumi PBLA un PBLA ienākumi ir atbrīvoti no nodokļiem, un PBLA gadā beigās vairs nevajadzēs maksāt nodokļus par iekrātām vai atlikušām summām, kā tas ir bijis līdz šim.

Pie nodokļu atlaides izkārtojuma it sevišķi daudz piestrādāja valdes loceklis V. Kārklis.

Eiropas Parlamenta Baltiešu rezolūcija

Š. g. 13. janvārī EP pieņēma rezolūciju nosodīt Padomju savienības okupāciju Baltijas valstīs un ierosināt šī jautājuma pacelšanu Apvienoto Nāciju Dekolonozācijas kom.

PBLA birojs EP rezolūciju ar attiecīgām pavadvēstulēm ir nosūtījis ASV valdībai, ārlietu ministram, ASV Senāta un Tautas vietnieku nama Ārlietu komitejas u. c. valdības un kongresa locekļiem. Rezolūcija ir arī pārtulkota spāņu un portugaļu valodā.

Ārlietu ministrija ir izteikusi gatavību atbalstīt līdzīgu rezolūciju ASV, kā arī atbalstīt Baltijas valstu jautājuma ierosinājumu AN.

Madrides konference

Gada sākumā, februāŗa pirmajā pusē, Madridē, kā jau ziņots, bija ieradies PBLA IB vadītājs J. Kadelis, lai informētu delegātus par jaunākiem notikumiem un vajāšanām Baltijas valstīs. Šī informācija arī plaši izplatījās starptautiskā presē. Jāmin, ka šo informāciju iesniedza arī valdībām uz vietām, bet, izdarot to Madridē, iegūstam starptautiskās preses ievērību, un šī informācija tiek iespiesta un izplatīta.

Cilvēku tiesību konference Ženēvā

20. februārī uz vairākām dienām AN Cilvēku tiesību komisijas konferenci apmeklēja BATUN un PBLA pārstāvji. Apvienotā delegācija iesniedza materiālus par cilvēku tiesību stāvokli okupētajās Baltijas valstīs un satikās ar attiecīgām delegācijām. Arī šī informācija un vizītes tika plaši aprakstītas starptautiskajā presē, kā arī latviešu avīzēs. PBLA atbalstīja šo akciju ar 1,000.00 ASV dol. ziedojumu BATUN.

Politiskā prāva Kopenhāgenā

Priekšdarbi virzās uz priekšu. Bijušais PBLA valdes loceklis mag. iur. V. Upeslācis pašlaik sagatavo apsūdzības rakstu pret Padomju savienību, kuŗu iesniegs tribunālam. Sīkāku informāciju par prāvu un notikumu gaitu sniegsim PBLA valdes sēdē.

PBLA Dziesmu dienas Minsterē

Valdes sēdē piedalīsies arī Dziesmu dienu rīcības komitejas priekšs. J. Muchks. Rīcības kom. ir izmaksāts 3.000 ASVdol avanss, un šogad vēl izmaksāsim 2,000 ASV dol. PBLA valde ir apstiprājusi lēmumu — Dziesmu dienu atlikumu nodot Minsteres Latv. ģimnazijai.

PBLA „Tautas augstskola".

Šo jautājumu sīkāk pārrunāsim valdes sēdē. Lai virzītu šo projektu un dotu pamatu pārrunām, valdes priekšsēža vietnieks Dr. L. Lukss ir sagatavojis uzmetumu augstskolas mērķim, mācībām u. tml.

Žurnāla „Ierosmei" iespiešana aizkavējās spiestuves iekārtas sabojāšanās dēļ. Kad tā bija salabota, negadījuma dēļ iebruka jumts virs spiestuves, un darbi bija jāpārtrauc. Tagad visas šīs nelaimes ir novērstas, un darbi turpinās.

Ierosmes redaktors A. Liepkalns ir atteicies no žurnāla rediģēšanas, pārceļoties uz ASV un uzņemoties lielu sabiedrisko darba slodzi. PBLA izsaka viņam pateicību par lietpratīgi un pašaizliedzīgi veikto darbu un novēl panākumus turpmākajās gaitās. Ceram, ka arī mācītājs Liepkalns neliegs mums padomu un atbalstu mūsu turpmākā darbā.

Informācijas materiāli Pasaules Baznīcu Apvienības Centrālajai komitejai

Sadarbībā ar archibīskapu A. Lūsi un latviešu ev. lut. baznīcu trimdā PBLA pašlaik izsūta Pasaules Baznīcu Apvienības Centrālās komitejas locekļiem visā pasaulē (vairāk nekā 100), Report on the Implementation of the Helsinki Final Act in Soviet Occuped Latvia: 1982", kā arī informāciju par cilvēku tiesību pārkāpumiem okupētajā Latvijā. Tāpat arī PBLA iesniegs VI PBA asamblejai š. g. 23. jūlija — 18. augustam pārskatu un memorandu par ticīgo un baznīcu stāvokli okupētajā Latvijā no sekulārās organizācijas viedokļa. Memorandā starp citu tiek norādīts, ka apspiestās tautas Baltijas valstīs sagaida, ka kristīgā baznīca nevairīsies aizstāvēt arī šo tautu tiesības uz brīvību, tāpat kā PBA ir darījusi attiecībā uz Nambiju u. c. Afrikas valstīm.

Paredzams, ka Madrides konference beigsies 27. vai 28. aprīlī. Gala dokumenta teksts vēl nav pieņemts, bet, spriežot no pašreizējās noskaņas konferencē un proponētā teksta, ka tas būs samērā vājš. Nav sagaidāms, ka teksts ietvers tautu pašnoteikšanās tiesības un cilvēku tiesības. PBLA un Internacionālā Cilvēku Tiesību organizācija (Gesellschaft fūr Menschenrechte) rīkos kopēju preses konferenci pēdējā Madrides konferences dienā, kuŗā ir solījušies piedalīties korespondenti no lielākām Eiropas avīzēm. Nosodīs neitrālās valstis, kas neiestājās par spēcīgāku gala dokumenta teksta izveidošanu. Mēs esam sašutuši, ka saņēmām tik maz atbalsta no tām.

Nākošā Eiropas Drošības un sadarbības konference paredzama Vīnē, Austrijā, pēc 2 gadiem.

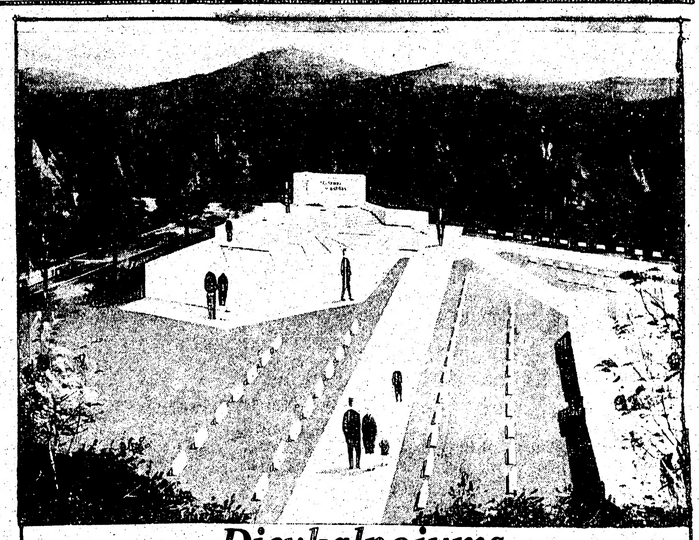

Dievkalpojums

LKIA BRĀĻU KAPOS KATSKIĻU KALNOS

ar urnu izvadi un piemiņas plākšņu iesvēti

notiks svētdien, 29. maijā, 1983.g. pulkst. 13.

Dievkalpojumā piedalās: Māc. R. Zariņš
Māc. I. Kalniņš
A. Gēliņš (bazūne)
M. Kristapsons (ērģeles)

Urnas izvadei piesakāmas Brāļu kapu administrātoram V. Gēģerim, „Rotā", Elka Park, N.Y. 12427

līdz 1. maijam.

Suminats — Vilibaldi Drosmiņ!

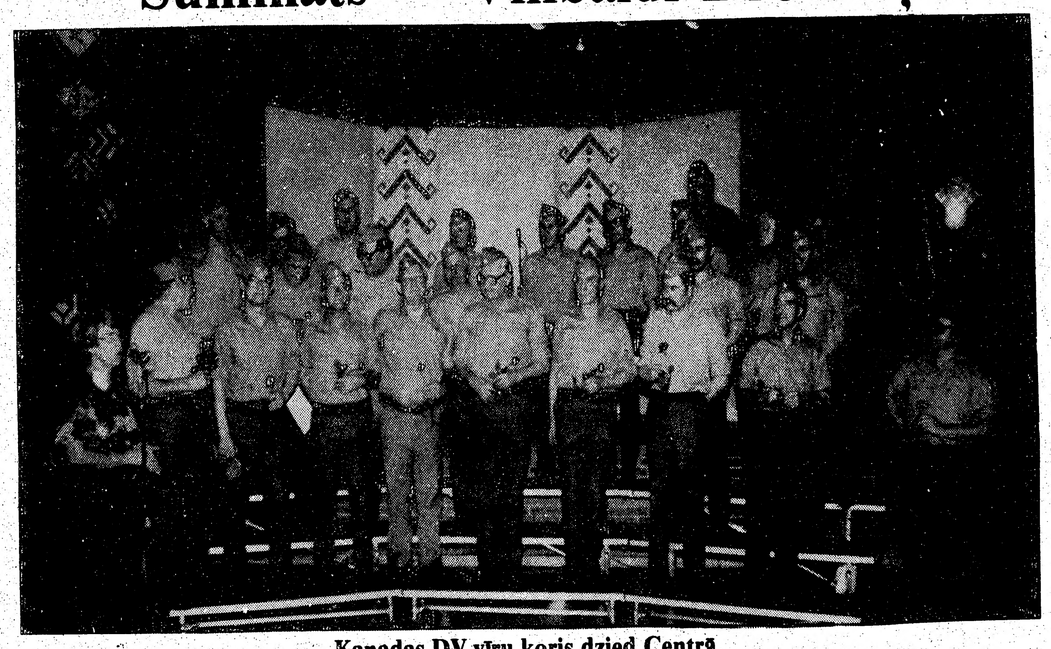

Kanadas DV vīru koris dzied Centrā.

Priecīgā latviešu kaŗavīra dižkareivja Vilibalda Drosmiņa piemiņas vakars Latviešu Centrā izvērtās par skaistu celojumu pēdējā kaŗa un jaunības atmiņu pasaulē. To rīkoja DV vīru koris Kanadā, visu sarīkojuma atlikumu ziedojot Latviešu Centram.

Var priecāties par katru, kas prot arī savās neveiksmēs pasmaidīt un pat ar tām sagādāt jautrus brīžus citiem biedriem. Arī tā ir varonība! Šāda kaŗavīra prototipu II Pasaules kaŗa laikā savā fantazijā ir radījis humorists Kārlis Krūmājs un karikatūrists Ernests Rirdāns, aprakstot un illustrējot Vilibalda Drosmiņa kaŗa gaitas.

Šai sarīkojumā dižk. V. Drosmiņu tēloja Imants Lapiņš. Sarīkojumu ievadīja visu 22 vīru braši nodziedātās 2 dziesmas: Kaŗavīrs kā ērglis gaisā un Par godu latvju meičām. Dziesmu sabalsojumi komp. Imanta Saksa, diriģents Auseklis Pērkons, pavadītāja — Skaidrīte Darkevica, pieteicējs — Kārlis Pavasars.

Koŗa priekšnieks Elmārs Krūka pastāstīja dažus epizodus no dižk. V. Drosmiņa dzīves, uzsveŗot, ka šis necilais latviešu zēns nekad nav zaudējis galvu, arvien ir mācējis atrast izeju — pat visgrūtākajos brīžos un neparedzētos kaŗavīra dzīves gadījumos.

Skumjā smeldzē un lieliskā skaņu rakstā izskanēja nesen komponētā Imanta Saksa dziesma Rudens roze ar nelaika — šī koŗa dalībnieka Edgara Kraujiņa tekstu: Zied tik samtaina un sārta Rudens roze pēdējā. Tas bija šī vakara labākais sniegums.

Pēc dziesmas Tālāk tik trauc parādījās aina, kā dižk. V. Drosmiņš atvadās no savas dzimtenes meitenes. Dziesmu Nu šķirsimies reiz, balodīt, A. Pērkona ģitaras pavadījumā skanīgi un dzidri kā pavasaŗa cīrulis nodziedāja Skaidrīte Darkēvica.

Pēc īsa pārtraukuma koris atsāka savu programmu ar dziesmām, ko ievadīja solists; tam pavadījumā pievienojās koris, dažreiz arī publika.

Reizē priecīgas un skumjas izjūtas izraisīja koŗa priekšn. E. Krūkas atgādinājums, ka kopš dižkareivja V. Drosmiņa dienām aiztecējuši 40 gadi, un lielākā daļa toreizējo dzimtenes meiteņu un kaŗavīru ir ieguvuši augstus titulus — kļuvuši par brīvkungiem resp. pensionāriem. Ar īstu aktieŗa dzirksti un izteiksmi šai sakarā Stanislavs Butkēvics nolasīja Nikolaja Kalniņa gaŗo apcerējumu Brīvkundzes un brīvkungi. Smieklu šaltis, aplausi lasījuma vidū.

Koncertu nobeidza Leģionāru dziesma.

Korim sirsnīgos vārdos pateicās Latviešu Centra valdes sarīkojumu daļas vadītāja Anitra Leksere un kopā ar Silviju Zeltkalni pasniedza katram dalībniekam pa sārtam rozes ziedam.

Par piedevām sniegto dziesmu — veltītu Latviešu Centram, var diskutēt. Manuprāt tā ar savu piedziedājumu „Dzert, pīpēt, smērēt, tērēt" īsti neatbilst Latviešu Centra mudei, jo Centrā pulcējas daudz bērnu un jauniešu. Bet — tā gaumes lieta.

Austra Andersone-Plampe.

Centra sarīkojumu daļas vadītāja A. Leksere pateicās DV vīru korim par māksliniecisko un materiālo devumu.

Latviešu iznīcināšanas sākums un turpinājumi

(Nobeigums)

Atvestās sievietes un bērni novietotas pie krievietēm šais būdiņās, bet to nevarējušas izturēt, tāpēc dabūjušas vienu tukšu māju, kur kaut kā ierīkojušās — kā nu spējušas un mācējušas. Lai būtu ko ēst, tūlīt bijis jāsāk strādāt lauku darbi. Visas nespējušas strādāt, tāpēc sākušas krievietēm pret ēdienu pārdot savas drēbes un citu, kas bijis līdz. Krievietēm bijusi pa vienai govij un kartupeļi, cita nekā. No apkārtnes krūmiem dabūjušas jāņogas un upenes, kas bijušas glābējas.

Tur bijis arī daudz citu tautību izsūtīto, sevišķi Pievolgas vāciešu. Laukā bijis jāstrādā līdz vēlam rudenim, — kartupeļi jārok lāpstām. Ziemā bijis jāstrādā šķūņos labības vētīšanas darbos. Labība visu ziemu kulta uz lauka, sniegā un stiprā salā. Krieviem dienas izpelņa bijusi 75 gr. graudu dienā, bet izsūtītajiem nemaz, jo tie neesot kolchoznieki. Bijis ēdiens jāgādā pašiem, bet drīz vien nebijis nekā ko mainīt. Tad bijis jāzog graudi, iebērot tos pa druskai drēbēs un apavos, lai gan tie bijuši ledaini un sniegaini un radījuši reumatismu un citas slimības. Ārstu un zāļu un veikalu nebijis nemaz. Visu ziemu bijis jāpārtiek no zagtajiem graudiem, ko sažāvējuši, sadauzījuši tādos kā putraimos un izvārījuši ūdenī. Vispār, tad kolchozos bijis bads, daudz slimu un mirušu. Tikai vadītājiem bijusi maize un milti.

Apgaismošanas nebijis nemaz. Pašām izdevies sakraut plīti, kas telpu mazliet apgaismojusi, kad kurējusies. Malka arī bijusi jāgādā — jācērt koki un jāgādā mājup. Kādreiz, ja spējušas strādāt, dabūjušas zirgu, ar ko pārvest nocirstos kokos un zarus, bet tikai ziemā. Vasarā kokus un zarus sasējušas ar striķiem un vilkušas pa zemi mājās. Sniegs stipri dziļš, sals ap —45 grādi, zirgi ļoti nobadējušies un nespējuši pa sniegu brist. Daudzi zirgi nosprāguši aiz bada, tos izsūtītie apēduši. Visās sādžās bijusi tikai viena aka, tā ka ūdens bijis ļoti tālu jānes.

Lai nenomirtu badā, bijis drēbes jāiemaina pret ko ēdamu, kas nu bijis. Tā pamazām visi aizvestie staigājuši skrandās. Daudzi arī pašu taisītās vīzēs. Telpas ārkārtīgi auksts, tā ka sasaldēšanās ļoti bieža, kā arī dažādas lipīgas slimības, pat malārija un dzeltenā kaite vasarā. Vislielākais bads bijis 1944. gada pavasarī, kad arī krievi miruši badā. Pavasarī aiz bada pārmeklējuši visus laukus, vai neatrastu kādu rudenī iesalušu kartupeli vai vārpas. Kad sākusi augt zāle, rakuši visādas saknes un vārījuši tās kopā ar zāli ūdenī.

Pirmajā vasarā vēl mazie bērni nestrādājuši, bet ziemā jau tas bijis jāsāk darīt, ko nu katrs spējis. Pavasarī jau gājuši katru dienu lauku darbos. 10—13 gadus veciem puikām bijis jāecē,sēžot zirga mugurā. Nākamā ziemā jāved lopem siens un salmi katru dienu. Pelņa divi kartupeļi dienā. No bada gandrīz visi vairs nespējuši piecelties, tikai gulējuši aiz nespēka. Tad atnākusi kolchoza vadība un dažus puikas aizvedusi uz slimnīcu, lai tie izveseļotos un varētu atkal strādāt. Tomēr tikai retiem tas izdevies. Gājuši apkārt ubagot un lūgt darbu. Vienam ar 13 vai 14 gadiem laimējies tikt traktoristu kursos. Pavasarī jau bijis traktorists un pelnījis 1 kg ceptas maizes dienā. Izglābies no bada un slimībām, kad dabūjis 3 kg graudu dienā.

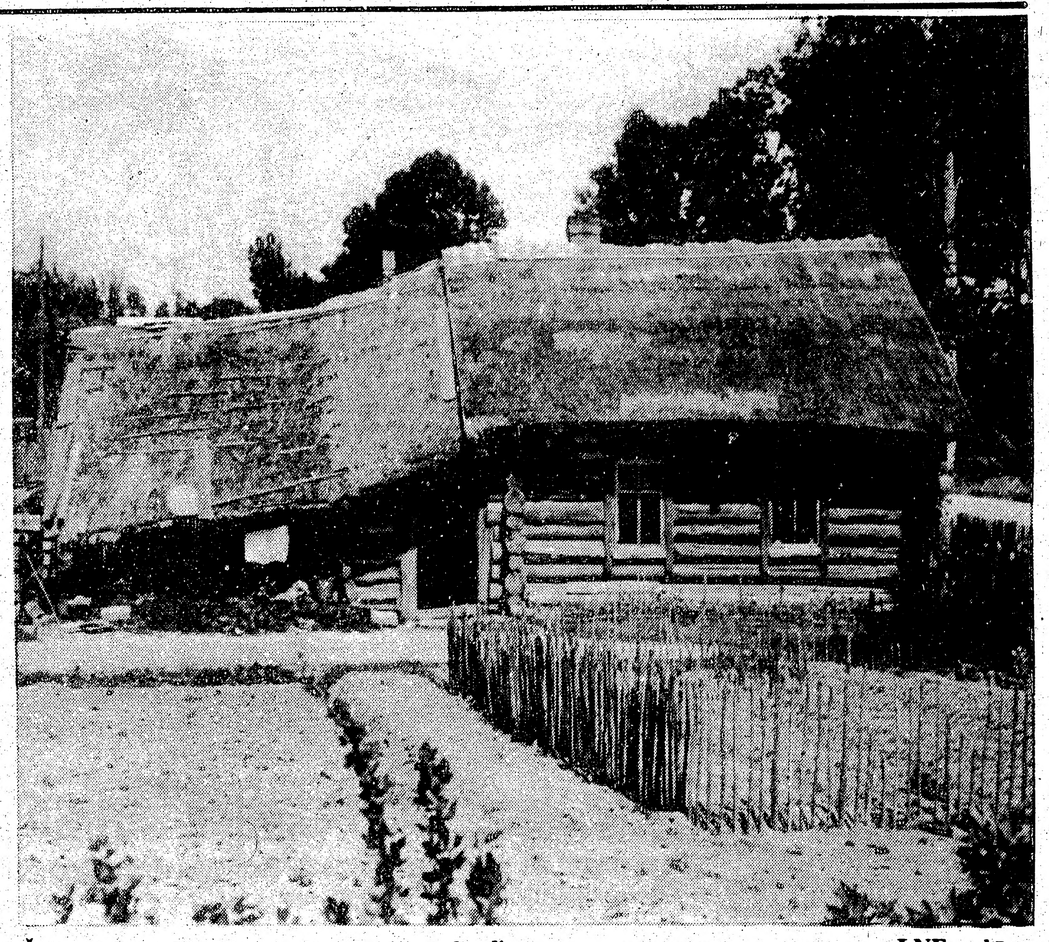

Šķaune (Latgalē). Vienā galā vēl mitinās ļaudis. LNF archīvs.

Izsūtīto bērni palikuši bez skolas. Kolchozos bijušas skolas tikai ar dažām klasēm, bet izsūtīto bērniem nebijis iespējams pat tās apmeklēt, jo nebijis ne drēbju, ne maizes un bijis jāstrādā.

1946. gada vasarā Krasnojarskā ieradusies komisija, lai vestu bērnus atpakaļ, jo tie it kā esot nevainīgi. Runāts arī, ka pēc tam tikšot atpakaļ tās sievas, kam vīri izsūtījumā miruši, bet viss turēts noslēpumā. Ar lielām grūtībām tie bērni, kas nokļuvuši Krasnojarskā, nosūtīti bērnu ešalonos uz Rīgu, kur nonākuši vēlā rudenī. Grāmatā tikai atzīmēts, ka tie un tie bērni atgriezušies, bet kas ar viņiem tālāk noticis, nav teikts, izņemot, ka daudzi no tiem otrreiz aizvesti.

Pēc bērnu aizbraukšanas 1947. gada vasarā daudzas mātes bēgušas atpakaļ uz dzimteni. Toreiz neesot bijis grūti Rīgā pierakstīties. Ticējuši, kad teikušas, ka ieradušās no laukiem pie tuviniekiem vai bērniem. 1950. gada martā visas atbēgušās sievietes atkal apcietinātas un ievietotas krievu jaunceltajā pārsūtīšanas cietumā, kas esot starp Centrālcietumu un Rīgas galveno staciju. Ļoti liels. Arī agrāk mājās atlaistie bērni atkal aizvesti kopā ar mātēm. Netikuši vairs agrākās vietās, bet ievietoti Krasnojarskas cietumā un no turienes ar kuģi pēc pāris nedēļām aizvesti ar kuģi pa Jeņiseju uz Dudinku. Tur bijis vēl sliktāk nekā kolchozos, tā ka daudzas sievietes izdarījušas arī tur pašnāvību, kad bērni miruši badā. Dudinkā no kuģa visi izcelti malā. Pateikts. lai pašas meklējot darbu un dzīvokli. Dudinka skaitījusies pilsētiņa, bet sastāvējusi tikai no pašu izsūtīto celtām būdiņām 1942. gadā. Tur gandrīz visi izsūtītie aizgājuši bojā.

Atkal visi izsūtītie šeit stāvējuši baros, kad ieradušies zvejas kolchozu vadītāji tās „pirkt", — apskatot un izvēloties kā dzīvniekus. Tur jau bijuši priekšā latvieši, vācieši, ukraiņi, igauņi u. c. no 1942. gada pavasaŗa, kad tur bijis kails krasts. Dzīvojuši teltī. Jāzvejo bijis sievietēm, kam nebijis ne piemērota apģērba, ne darba prasmes. Slīkušas un nomirušas simtu simtiem. Vēlāk bijis jārok zemnīcas. Tad sākušas ķert upē baļķus no sasietiem plostiem un vilkušas tos krastā, kur tām doti palīgā vīrieši, lai uzceltu barakas. Ziemā aukstums ap —57 gradi. Pavasaŗos šausmīgi plūdi, tā ka daudzas barakas ledus salaužot un ļoti daudz cilvēku noslīkstot. Šeit aizlaisti ar darbiem bojā simtiem tūkstošu vācu kaŗa gūstekņu. Tiem bijis jāvelk arī toreiz tīkli krastā, brienot līdz kaklam ledainā ūdenī. Visiem ap kaklu bijusi viena kopēja virve. Ja viens nokļuvis zem ūdens, daudzi noslīkuši līdz. Kaŗa gūstekņiem tā bijusi pilnīgi atklāta slepkavība.

No Dudinkas vispār ļoti maz aizvesto izglābušies. Tā bijusi viena no smagākām izsūtīšanas vietām. Varbūt ar nolūku, lai tiktu no sievietēm un bērniem vaļā, tie nosūtīti jau 1942. g. pavasarī uz turieni, kur nebijis itin nekādas pajumtes un nekā cita. Tur bojā aizgājušo latviešu sieviešu un bērnu tūkstošu tūkstošus nekad neatklās.

Līvija Vītoliņa

Pamesta lauku māja Zemgalē. LNF archīvs.

DVTK

ATKĀRTOJUMA IZRĀDE TORONTO

TORONTO
SESTDIEN
30. APRĪLĪ
PL. 18.30

Brockton High school, Croatia St. (agrāk—Awde St.)
PIE DUFFERIN PAZEMJA

O.M.T.A. FESTIVALĀ GODALGOTAIS UZVEDUMS
• *Labākā luga* •
• *Labākā režija* •
• *Labākā ansambļa spēle* •

Gunāra Vērenieka režijā
R. Rose's luga
BEZ ŠAUBĀM?

Biļetes: DV grāmatn. College St. Tel. 921—7121

Ko dzirdēsim dziesmu svētku koncertos?

7. Vispārējo dziesmu svētku rīcības komiteja galīgā veidā izstrādājusi visu svētku programmu.

Atklāšanas koncertā 1. jūlijā piedalīsies vīru koŗi virsdiriģentu R. Baloža, Vizmas Maksiņas un R. Zuikas vadībā. Piedalīsies arī vijolnieks Eriks Kļaviņš ar Džimu Nordenu pie klavierēm. Koris dziedās J. Vītola, J. Norviļa, H. Pavasara, E. Dārziņa, Br. Skultes, V. Baštika un J. Graubiņa darbus. Savu piedalīšanos svētkos pieteicis arī komponists Helmers Pavasars no Anglijas. Atzīmējot viņa neseno 80. dzimšanas dienu, dažādos svētku koncertos īpaša ievērība parādīta viņa komponētiem darbiem.

Kamermūzikas koncertā piedalīsies Milvoku simfoniskais orķestris E. Brusubārža II vadībā, vijolniece Rasma Lielmane, pianistes Anda Zirnīte un M. Baltere-Geringa un čellists D. Hezeringtons (D. Hetherington). Programmā H. Pavasara, T. Ķeniņa, A. Šturma un I. Ramiņa darbi.

Garīgās mūzikas koncertā piedalīsies Milvoku simfoniskais orķestris virsdiriģentu A. Purva un R. Kalnmala vadībā, solisti Melita Mičule (mecosoprāns), Valdis Ūsis (bass—baritons), Anita Rundāne (ērģeles), teicējs Juris Dzegūze un apvienotie baptistu un ev. lut. draudžu koŗi. Programmā J. Vītola, O. Šepska, I. Mežaraupa, V. Baštika, J. Kalniņa, A. Purva un Br. Skultes darbi.

Simfoniskā koncertā Milvoku simfonisko orķestri diriģēs Alfrēds Štrombergs un Pauls Polvniks (no orķestŗa). Solisti M. Mičule (mecosoprāns) un Arturs Ozoliņš (klavieres). Programmā H. Pavasara, Jāņa Mediņa, T. Ķeniņa un J. Kalniņa darbi. Pirmo reizi latviešu publikai atskaņos Gundara Pones flamborjanto simfoniju Avanti, kuŗa 1982. gadā, sacensībā ar 80 citiem amerikāņu komponistiem ieguva 5000 dol. lielo Kenedija centra (Vašingtonā, D.C.) Frīdfeima balvu.

Svētku (kopkoŗa) koncerta virsdiriģenti būs E. Brusubārdis II, Daira Cilne, Imants Mežaraups, Arvīds Purvs un Roberts Zuika, bet solisti soprāns Irma Kurme un tenors Pēteris Lielzuika. Programmā pazīstami latviešu vecās un visvecākās paaudzes komponistu darbi un G. Geduļa, Anitas Kuprisas, T. Ķeniņa, L. Apkalna, A. Purva, V. Baštika un I. Saksa jaunrades paraugi.

Aizkavējusies jauno mākslinieku koncerta programmas izstrādāšana.

Svētku gājienā no tautas sapulces uz kopkoŗu koncerta vietu maršus spēlēs Gaisa spēku orķestris.

Latviešu Preses biedrības rakstnieku cēlienā savus darbus lasīs arī Edmunds Zirnītis un Knuts Lesiņš.

Tāls ciemiņš svētkos būs inž. A. Muižnieks — viņš ieradīsies no Saudi Arabijas.

Rīcības komitejas revīzijas komisijā A. Kraukļa vietā DV apvienību turpmāk pārstāvēs J. Ozols.

Pēdējā rīcības komitejas sēdē dažādās nozarēs apstiprināja vēl šādus darbiniekus: K. Puķīti, M. Mekalisteri (M. McAllister), R. Jackovski, V. Vējiņu, V. Čakāni, Ritu, Sandru un Anitu Kalniņas, R. Zvēru, R. Rēpiņu un R. Dzelzkalnu.

R. Č.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Milvoku dziesmu svētku virsdiriģents E. Brusubārdis II tikās ar koristiem Čikagas kopmēģinājumā. **Foto V. Jaunkalnietis.**

Labi saimniekots

PORTLANDES DZIESMU SVĒTKI BEIGUŠIES AR ATLIKUMU

9. Rietumu krasta dziesmu svētku vadība Portlandē rāda priecīgas sejas. Svētku kasieris Uldis Sēja ziņo, ka Dziesmu svētkos apgrozīti pāri par 90,000dol. Gandrīz vai visi rēķini un honorāri, kā arī citi maksājumi, jau nokārtoti, Koŗiem un tautas deju kopām izmaksāti 10,600 dol. No katras ieejas kartes ieturēti 25 centi, kas Jaunatnes fondā kopā ienesuši 3000 dol. Atmaksāts parāds Rietumu krasta dziesmu svētku padomei un piemaksāti klāt vēl 1000 dol. No šīs kases Portlandes dziesmu svētku vadība 1981. gadā saņēma 1000 dol., pasūtinātu jaunajam latviešu komponistam Imantam Mežaraupam skaistu jaundarbu (Sērdienītes dziesma), ko klausītāji pirmo reizi dzirdēja Portlandē pagājušajā vasarā.

Rietumkrasta dziesmu svētku padome, ko tagad vada Jānis Taube, no savas kases plāno nodot 1000 dol. jaunajam rietumu krasta latviešu izglītības centram, kam nesen nosvinēja spāŗu svētkus. Tāpat padome iestāsies Latvijas brīvības fondā, iemaksājot 400 dol. Portlandes svētku vadība pievieno šim mēŗķim 100 dol.

Portlandes dziesmu svētkos jaukū noskaņu radīja mūsu Divreizdivi jaunieši, piedalīdamies gan lielajā korī, gan tautas deju uzvedumā, gan arī sniedzot skaistu programmu svētku atklāšanas aktā, un ar savu izlases kori atskaņojot godalgotos jaundarbus Solistu koncertā. Svētku vadība neizmaksāja šiem dalībniekiem individuālas summas, bet nodeva Divreizdivi vadībai 2000 dol. čeku.

Atlikumu sadalīja šādi:

1985. gadā Vankuverā, Britu Kolumbijā, notiks 10. rietumu krasta latviešu dziesmu svētki, kuŗus vadīs Alberts Pūpols ar savu darbinieku loku. Šiem svētkiem vankuverieši ir pasūtinājuši jaunajai latviešu komponistei lielāku jaundarbu korim, orķestrim un solistiem ar moto Dziedāj tautu tālumā!. Svētkos notiks arī latviešu jauno komponistu jaundarbu koncerts. Abiem pasākumiem portlandieši novēlēja kopā 2000 dol., kā to lūdza jaunie rīkotāji.

Rietumu krasta latviešu izglītības centram, kur jau šajā vasarā darbu atjaunos rietumu krasta larviešu vidusskola Kursa, nodeva 4000 dol., Kursas vidusskolai nosūtīja 1000 dol. un bērnu nometnei Mežotne 500 dol.

Mičigenas latviešu studiju centram nodeva 1000 dol., Oregonas latviešu skolai 1000 dol. Pa 100 dol. nosūtīja Latviešu nacionālajam fondam Zviedrijā, Latviešu fondam un Patiesības Fondam. Pašu oregoniešu kultūrālajām, politiskajām un saimnieciskajām vajadzībām Oregonas latviešu centram tika atstāti 1000 dol.

Kasē vēl paliek daži simti; vēl ienāk nauda par dziesmu svētku koncertu kasetēm. Svētku vadība aicina visus tautiešus vēl tās pasūtināt. Ieskaņošanu izdarījis Dainis Ķivlenieks un Leo Zariņš. Skaņu lenšu kvalitāte ir ļoti laba. 90 minūšu kasete no kopkoncerta un otra ar izlasi no Solistu un Garīgā koncerta maksā 8 dol. (piesūtīšana ieskaitīta). Lūdzam čekus rakstīt uz West Coast Latvian Song Festival Com. un sūtīt ar pasūtinājumu uz: 3700 SE Ellis Street, Portland, Oregon 97202.

Portlandes dziesmu svētku vadība un visi Oregonas un Dienvidvašingtonas tautieši saka svētku dalībniekiem un viesiem no tālām un tuvām vietām lielu paldies.

Uz redzēšanos Milvokos, Minsterē un pēc tam atkal mūsu krastā, 10. Rietumu krasta dziesmu svētkos skaistajā pilsētā Vankuverā, Britu Kolumbijā, Kanadā, 1985. gadā!

Andris Ritmanis

Arī TLB sestdienas skolas audzēkņi sākuši gatavoties Milvoku dziesmu svētkiem. **Foto J. Liģers.**

Atbalstait

ar savu piedalīšanos

Patiesības Fonda

sarīkojumu

sestdien, 30. aprīlī, DV namā Toronto

Pl. 18.30—19 kokteilis

Pl. 19.15 siltas vakariņas

Referāts — **apsūdzēto aizstāvis advokāts Ivars Bērziņš no Ņujorkas.**

Deklamācijas — aktieris Vold. Pukats

Pieteikšanās līdz 25. aprīlim, pievienojot dalības maksu—ziedojumu $30.-

Mrs. Aina Selga, 125 Broadview Ave, Toronto, Ont. M4M 2E9, tel. 759—0460.

Atbalstīt lūdz

DV TORONTO NOD. SAIME.

Vanagu Kārlis

Trimdinieka piezīmes 76

Pavasaris ir gada sapulču laiks mūsu sabiedriskām organizācijām. Pagātnes pieredze liecina, ka vairums šo saietu norit klusu, veicīgi un ātri. Par ,,interesantiem'' ieskata tos, kuŗos bijušas skaļākas un gaŗākas valodas, īpaši, ja notikušas ,,cīņas'' par balsu vairākumu. Visi priecīgi, ja ar aklamāciju vai ar visām balsīm līdzšinējie pierunāti darboties pārvaldēs vēl uz vienu gadu — līdz nākošajai reizei! Īpaši, ja nojauta saka, ka neatradīsi neviena cita, kas vēlēsies iejūgties sabiedriskajās ilksīs! Visumā mūsu trimdas sabiedrības vairums ir vēlīgi ļaudis: ar prieku novēl sabiedriskos darbus tiem, kas tos vēlas paveikt. Nav jau tik svarīga ,,kalnu gāšana'', svarīgi, ka ir tautieši, kas kopības labā ziedo savu laiku, pacietīgi, izturīgi, ar lielu sadarbošanās gribu kārto sabiedriskās lietas.

Atdarināmu piemēru daudzām vietējām organizācijām tagad devis Kanadas Latviešu Centrs un LNAK — parakstot ,,karteļa līgumu'' — ,,apņemšanos atjaunot un nostiprināt nacionālo vienotību'', kas, cerams, novērsīs agrāko ,,labas saprašanās trūkumu.''

Visa trimda iegūtu, ja ,,labā saprašanās'' iesakņotos tanīs trimdas pagastos, kur pastāv lielāks organizāciju, kopu, šūniņu skaits. Kur labā saprašanās klibo, laiks ķerties pie serdes: kālab tas tā? Varbūt tas ir mūsu savrupības raksturā? ,,Varbūt mūsu kauliem vajadzēja balot citur, ne atdusēties šejienes izrakstītajās urnās? Varbūt mums par daudz Kadiljaku, varbūt par daudz redzam skabargas sava brāļa acī?''

* * *

Vairākās ASV vidienes universitātēs izplatījušās masalas, un studenti pakļauti piespiedu potēšanai. Mūsu kādreizējā Rīgas radiofona vecākais redaktors Voldemārs Dulmanis no Austrālijas prātīgi raksta par politiskām masalām: ,,Tāpat kā ikvienam jāizslimo masalas, lai no tām uz mūžu būtu pasargāts, tā arī visām tautām reiz jāizslimo sociālisms. Kaut arī tas nepasarga no tā atkārtošanās pēcdienās (Austrālijā nupat atkal sociālisti pie stūres!), taču tas dod pamatīgu izpratni par sociālisma būtību!'' —

Komūnisma būtību ikvienam trimdiniekam ik dienas atgādina viņa ievažotā tēvzeme. Apspiestās tautas līdz kaulam izjūt komūnisma būtību, un tās nav masalas, bet mēris. Kad nupat 14. martā aprita Kārļa Marksa 100. nāves diena, visa viņa mācība par komūnisma paradīzi sagruvusi. Viņa ,,neapgāžamā komūnisma zinātne'' pierādījusies par tādu melu mācību, ka to cildināt vairs var tikai tur, kur tautas ar kailu varu tiek turētas važās. Dzīve ,,sociālistiskajās republikās'' izvērtusies pilnīgi pretēja, nekā to ideālizēja Markss, tās jāapjož ar mūŗiem un dzelzs aizkariem, lai apslāpētu patiesību. Kad Kremļa zvani iezvanīs sarkanā terrora beigu cēlienu, Marksa sauklis ,,Visu zemju proletārieši, savienojaties — jūs neko nevarat zaudēt kā savas važas!'', kļūs par jauno kaujas saucienu apspiestajiem nokratīt komūnismu! ,,Austrumi mirs, viņu asinis šņākdamas plūdīs atpakaļ uz stepēm, kad ticīgā cilvēce modīsies un tās spēks nāks kā zibens un pērkons!'' (Andrejs Eglītis).

* * *

Kalamazū Studiju centra studenti pierādīja, ka ar psiholoģiski kāpinātu patriotisku dzeju izlasi un labu režiju klausītājos un skatītājos var iešķilt patriotiskas iejūsmas dzirksti. Līdzīgas programmas tagad vajadzētu iestudēt it visās latviešu trimdas skolās, lai ar tām jauki šoruden ievadītu Latvijas 65. gadskārtu! Labi piemēri vienmēr atdarinājuma vērti! Paldies par tiem! Ar savu patriotisko uzvedumu Centra studenti ne vien pārveda mājās jaunus atsaucīgo tautiešu ziedojumus (no Ņudžersijas vien 1.400 dolaru), bet labi paveica arī galveno uzdevumu— radīt sabiedrībā iespaidu, ka Studiju Centra vadība atrodas pareizās rokās (tā tas arī uzsvērts)

Jāsaka, īstā laikā, lai ALA kongresā maijā Bostonā runātāji vairāk pievērstos tam, ko studenti runā (deklamē patriotiskas dzejas), mazāk kasītos par viņu darbiem (braukāšanu smelties ,,gara spēkus'' no atsūtītiem okupācijas varas trubadūriem). Pavisam nelāgi būtu, ja pieminētu Austrālijas DV salidojuma atzinumu, ka trimdas sabiedrībai jāatbalsta vienīgi tie jaunieši, kam ,,skaidra nacionālā stāja!'' Klīdzēja vērtējums: latviešu komūnistu rokās ir dzejoļi un krievu tanki aiz tiem!— Izsijātie un atsijātie ,,tautas dzejnieki'' Rīgā raksta jūsmīgus dzejoļus par ,,Lielo tēvzemes karu'' (M. Čaklais!), par ,,Uzvarētāju sarkano karogu un asins straumēm tā aizstāvēšanai (O. Vācietis!), par Ļeņina aci'' (I.Ziedonis!), u.taml., latviešu cilvēks trimdā ,,apgarots'' klausās tos un aplaudē, kamēr tautas brāļi Sibirijā brīnās par mums! ,,Ir diezgan ciests un daudz jau saņemts moku, lai protam gūt, lai zinām atteikties, lai esam skaidrībā *kam pasniegt roku!* Šis ir tas laiks, kas liek mums izšķirties!'' (Edvarts Tūters).

* * *

amber
AMBER PRINTERS & PUBLISHERS LTD.
125 BROADVIEW AVENUE
TORONTO, ONTARIO
466-1514; 465-7902

DV Kanadas delegātu sapulci lietišķīgi vadīja E. Robežgruntnieks ar Dr. G. Šubiņu. Foto V. Cinis.

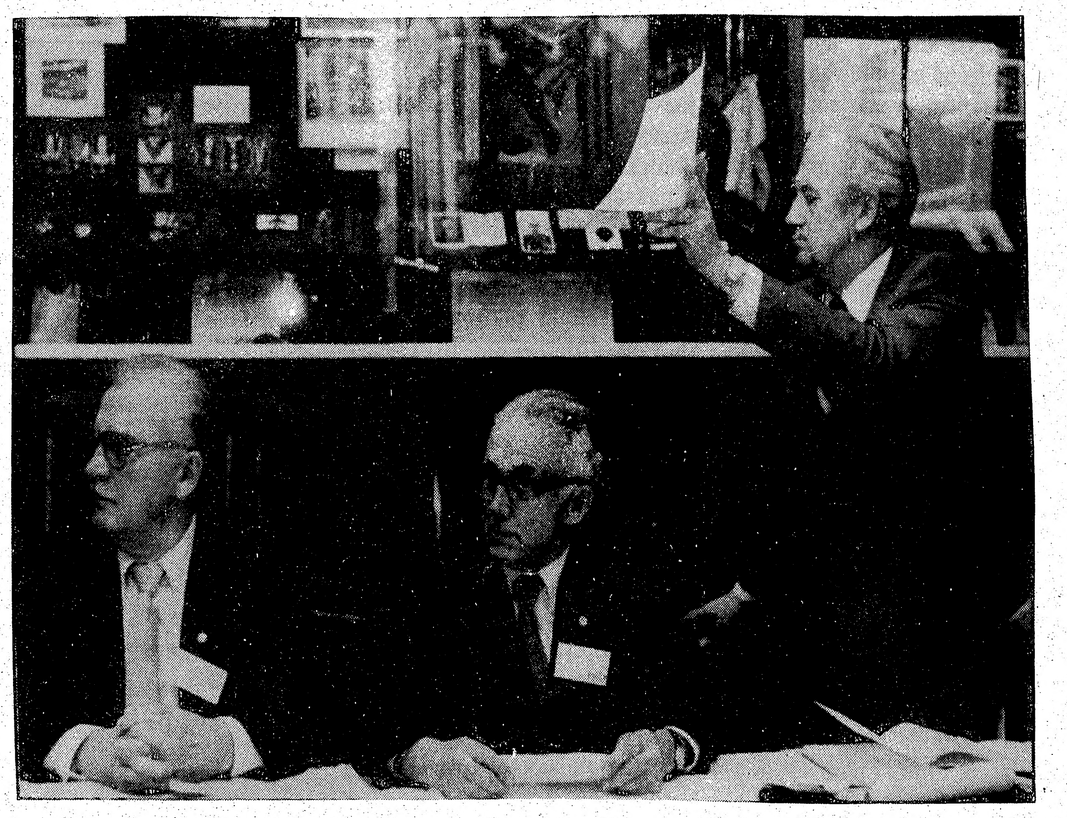

Savu nostāju delegātu sapulcē nelokāmi pauda M. Lorbergs. Uzņēmumā no kr.: Toronto nod. delegāti P. Ratnieks un O. Zvirgzdgrauds. Foto V. Cinis.

No Kanadas tālajiem rietumiem uz DV salidojumu ceļu bija mērojuši Z. Stepermane (Edmontona) un E. Pelēns (Vankuvera). Foto V. Cinis.

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas DV delegātu salidojuma ietvaros DV teātris 9. aprīlī bija rīkojis Latviešu Centrā jautru vakaru ar Ādolfa Allunāna opereti Muceniekš un Muceniece uzvedumu Ernesta Jurševska režijā. Spēlei skatītāji sekoja ar interesi. Vakara apmeklētāji sumināja uzveduma dalībniekus, režisoru un pārējo skatuves personālu ar aplausiem. Humora dzirksti piešķīra arī vakara programmas vad. Arnolds Putniņš. Ballē spēlēja Runču deju kapella no Hamiltonas V. Cera vadībā.

● DV Toronto sieviešu korim Zīle šogad bija 11. gadskārtējais koncerts, kuŗu rīkoja 17. aprīļa vakarā Edvarda Džonsona ēkā, Toronto universitātes mītņu rajonā. Šie iecienītie koncerti, kad tos rīkoja kopā ar publiskajiem saviesīgajiem vakariem, katru gadu bija vienmēr gaidīti un vienmēr pulcināja pilnas zāles. Pēdējos pāris gados koris izšķīries dot tikai koncertu vien, nesavienojot to ar saviesīgu vakaru, it kā jautājot: mākslu vai balli? Publika, liekas, vēlējusies abus divus. Tā arī nupat aizvadītajā koncertā klausītāju solos bija vietām palieli ,,robi'', taču aptuveni lēšot, šoreiz varēja būt ap 450 klausītāju. Zīles koris, kā programmā bija lasāms, apvieno 35 dziedātājas — pirmos un otrus soprānus un altus. Programmā, kuŗu nobeidza ar koŗa moto Cekulaina zīle dzied, bija uzņemtas Bruno Skultes, Viktora Baštika, Aldoņa Kalniņa, Tālivalža Ķeniņa, Lolitas Ritmanes (viena viņas dziesma Vasariņa pirmatskaņojumā) un Jāņa Norviļa dziesmas ar latviešu autoru vārdiem, bet otrā daļā Gederta Ramana, Valentīna Bērzkalna un Pāvila Jurjāna tautasdziesmu sabalsojumi, koncertu beidzot ar Zīles pasūtināto Pēteŗa Aldiņa tautasdziesmu Pavasaŗa cikls sieviešu korim, divi flautām un koklēm pirmatskaņojumā un Artura Salaka tautasdziesmu Strazdiņš dzied galiņā korim un koklēm ar divām solo balsīm (Ženija Vītola un Laura Zariņa; programmas pirmajā daļā vēl Dzidra Egle). Pie klavierēm bija Pēteris Zariņš; kokļu ansambļa vadītāja Ariāna Liepiņa. Abi flautisti, Karls Rohovskijs un Merija Zamuelsona, bija pieaicināti. Kopiespaidā — skaists Zīles koncerts, kuŗā diriģents Arvīds Purvs vadīja savu kori kā augstvērtīgu, skanīgu instrumentu. Aplausi un ziedi bija pateicība korim, solistiem, instrumentālistiem un diriģentam par šo skaisto koncertu, tāpat klātesošajam komponistam Tālivaldim Ķeniņam.

● Toronto Sv. Jāņa draudzes palīdzības fondā uz š.g. 1. janvāri bija 716 dalībnieki. Aizvadītā gadā miruši 23 dalībnieki, kuŗu piederīgajiem izmaksāts attiecīgais fonda atbalsts, kas sastādās no fonda dalībnieku iemaksām, kas tagad noteiktas 2 dolari par katru miršanas gadījumu, sakarā ar inflāciju un attiecīgi paaugstinot arī izmaksas. Visā fonda pastāvēšanas laikā izmaksu kopsumma bijusi 320.753 dol. Pagājušā gadā fonda dalībnieku iemaksas kopā ar bankas un vērtspapīru procentiem bijušas pāri par 50.000 dolaru, miršanas gadījumos izmaksāts 20.800 dol., bet kopā ar atlīdzību darbiniekiem, pasta izdevumiem un bēŗu sludinājumiem — 25.420 dol. Fonda kapitāls, kopā ar iepriekšējā gada atlikumu, tagad ir 203.658 dol. Latviešu kreditsabiedrībā noguldīti 40.658 dol., vērtspapīros 163.000 dol. Fonda valdē darbojas: K. Ozoliņš, A. Vanags, E. Bērziņš, R. Raņķis un J. Skrastiņš, bet revīzijas komisijā P. Kamaruts, J. Caune un J. Ozols. Valde pagājušā gadā sanākusi uz sešām sēdēm. Fonda dalībnieku sapulce notiks svētdien, 24. aprīlī, pl. 12 draudzes sanāksmju telpās, kur noklausīsies valdes un revīzijas komisijas ziņojumu, ievēlēs amatpersonas.

● Visu triju Toronto ev. lut. draudžu šogad iesvētījamie jaunieši, kopskaitā 36, pulcējās saietā 9. un 10. aprīlī Saulainē. Saietu vadīja mācītāji I. Gaide un J. Cālītis, sākuma daļā arī archibīskaps A. Lūsis. Saulainē bija referāti par ticību, Jēzus dzīvi un mācību, Mārtiņu Luteru un dažādi jautājumi jauniešiem par viņu piederību pie draudzes un savas tautas. Sekoja pārrunas, jauniešiem sadaloties pa grupām, kas vēlāk deva savus secinājumus. Jaunieši izpildīja arī aptaujas lapas. Bez tam vēl izrādīja reliģiskas filmas, iztirzāja bībeli, dziedāja, notika svētbrīži un svecīšu dievkalpojums jauniešu vadībā. Par saieta dalībnieku paēdināšanu rūpējās galvenā saimniece Natālija Tanne ar palīdzēm.

● Dainas koris ar diriģentu Jāni Beloglāzovu 10. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas zālē sniedza pavasaŗa ieskaņas koncertu, nodziedot 11 oriģināldziesmas un tautasdziesmu sabalsojumus, daļu Ariānas Liepiņas vadītā TLB kokļu ansambļa Auseklītis pavadījumā. Koncertu noklausījās 150 apmeklētāju. Koncerts sagādāja Saulaines atbalstām pāri par 600 dol., un korim par devumu pateicās draudzes priekšnieks J. Koncis, bet draudzes dāmu komitejas kasiere I. Spēlīte pasniedza ziedus J. Beloglāzovam un A. Liepiņai. Pirms koncerta draudzes dāmu komiteja bija rīkojusi kafijas galdu.

● Toronto Latviešu Tautas augstskolas ģimnazijas audzēkņu vakars piektdien, 29. aprīlī, pl. 19 Latviešu Namā par labu Latviešu Namam, kas skolai visu mācības gadu dod telpas bez maksas. Programmā vispusīgi ģimnazijas audzēkņu priekšnesumi: īsreferāti, koris, deklamācijas, ģimnazijas koklētāju ansamblis un sacerējumi. Cienasts un saviesīgā daļa. Ieejas maksa, ieskaitot cienastu, 5 dol., pensionāriem 4 dol., skolēniem 2 dol., kaŗa invalidiem bez maksas. Visi aicināti.

DV Toronto nodaļa rīko svētdien, 24. aprīlī, pl. 13.00 DV klubā, 125 Broadview Ave, kopējas pusdienas. Piedalīsies Valda Zvanītāja ar stāstījumu par Juŗa dienas nozīmi un režisors H. Miķelsons ar pārsteigumiem.

● Jaunatnes koŗa Jaunbalss 9. aprīļa koncertam sekoja jautrs vakars ar balli Latviešu Namā, kur spēlēja jauniešu deju kapella Elektriskie burkāni. Ballē piedalījās ap 100 jauniešu.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja pēc 24. aprīļa dievkalpojuma rīkos draudzes pēcpusdienu baznīcas zālē, veltītu archibīskapam A. Lūsim kā dzejniekam un rakstniekam, pie kam priekšnesumu programmu sniegs viesi no Hamiltonas. Aktrise Maija Upīte-Gaiķe nolasīs Vilmas Ūbelītes referātu par Arnolda Lūša literāro darbību un dzejoļu skandējumus. Koraļus ar Arnolda Lūša tekstiem dziedās Hamiltonas Kristus draudzes koris diriģentes Almas Skudras-Kārkliņas vadībā.

● Māc. A. Celms salaulājis Andri Jāni Zariņu un Sandru Hallu.

● Savā darba vietā 4. aprīlī ar sirdstrieku miris 61 g. vecais Alfreds Troika. Strādājis sojas miltu rūpnīcā 30 gadu. Aizgājēju 7. aprīlī no Rosara bēŗu nama pārpelnošanai izvadīja mācītājs I. Gaide. Pelnu urnu apglabās Dandalkas kapsētā, Ontario. Viņš Dandalkā bija iegādājies zemi mājas celšanai, kur pavadīt vecumdienas. Nelaikim Kanadā piederīgo nebija, bet Latvijā paliek divas māsas un brālis.

● Smagu nelaimes gadījumu cietis 63 g. vecais Donats Lapkovskis, dzimis 1919.g. 7. novembrī. Viņam darbā pārvēlusies 400 mārciņu smaga dzelzs caurule, saspiežot visu ķermeni un nodarot vairākus kaulu lūzumus. Pēc trīs nedēļu pavadīšanas slimnīcā viņš 12. aprīlī miris. No Rosara bēŗu nama uz Jorkas latviešu kapiem viņu izvadīja katoļu prāvests Dr. B. Kokins. Bēŗu namā pie šķirsta stāvēja Daugavas vanagu un kaŗa invalidu goda sardze. No DV Toronto nodaļas kapsētā atvadvārdus teica V. Kalniņš, Toronto mednieku un makšķernieku kluba vārdā atvadījās K. Šverns un Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā — V. Ivāns. Nelaikis atstāj dzīvesbiedri, dēlu un meitu. Bēŗu mielastu DV namā bija rīkojusi Toronto nodaļa, kuŗas biedrs bijis kopš 1968. gada.

● Latviešu kaŗa invalidu apvienības balle 23. aprīlī pl. 20 DV namā. Deju mūziku spēlēs E. Zakuļa kapella.

Kārlis un Anete Benconi š.g. 21. aprīlī atzīmēja savas dimantkāzas ģimenes un tuvāko draugu vidū. Abi jubilāri Toronto latviešu sabiedrībā vēl joprojām ir aktīvi darbinieki un abi apbalvoti ar DV nozīmēm zeltā. Izaudzinājuši 3 meitas, tagad var priecāties par 8 mazbērniem un 5 mazmazbērniem.

BRAMPTONA

● DV nodaļas vanadžu kopa šajā gadā darbosies līdzšinējā sastāvā. Kopas vadītāja Sofija Roze ar vietnieci Elzu Kudrašovu un Milliju Vecmani. Kopa apvieno 17 vanadzes.

Draudzības pēcpusdienā 1. maijā pl. 15 (pēc dievkalpojuma) Grace United baznīcā, 15 Main St. N., referēs Dr. Jānis Lūsis par temu Sirds slimības un asinsspiediens. Pēc tam groziņu vakars. **O.K.**

Garīgs koncerts Sv. Jāņa dievnamā

Sv. Jāņa baznīcā sestdien, 23. aprīlī, plkst. 19.30 iecerēts garīgas mūzikas koncerts, kuŗā piedalās draudzes vokālais ansamblis Brigitas Alkas vadībā, ērģelniece Anita Rundāne, kā arī instrumentāls kameransamblis Artura Jansona vadībā.

Koncertā paredzēti četri lielāki skaņdarbi: D. Bukstehudes ,,Dziediet tam Kungam jaunu dziesmu (Cantate Domino)'' ansambļa un ērģeļu izpildījumā; J. Brāmsa ,,Likteņdziesma'' (tekstu atdzejojusi Indra Gubiņa) klavieŗu pavadījumā; tālāk — V. Mocarta kvintets mežragam un stīgām, un beidzot J. Haidna īsā Mesa Nr. 5, kuŗu atskaņojot apvienojas vokālais ansamblis ar instrumentālo un ērģelēm. Programmas pirmajā un pēdējā darbā paredzētas solo daļas, kuŗās piedalās ansambļa dalībnieki.

Sv. Jāņa draudzes vokālajam ansamblim šis ir 5. darbības gads; Brigitas Alkas vadībā tas koncertējis katru gadu Toronto, kā arī citās pilsētās. Šogad sagatavota atbildīga, skaista programma, kuŗu izpildot kopā ar jauniem profesionāliem instrumentālistiem, sniegums būs augstā līmenī.

Koncerts piemērots arī kanadiešu publikai. Biļetes par $6.- un $4.-, iepriekšpārdošanā Sv. Jāņa baznīcas kancelejā (921—3327).

Archibīskaps Arnolds Lūsis un māc. Ivars Gaide Sv. Jāņa ev. lut. dievnamā Toronto salaulājis Annu Ingridu Pētersoni ar Māri Ansi Pūliņu. Līgava ir korp. Gundega locekle, līgavainis Frat. Cursica loceklis.

Vienīgais izdevums brīvajā pasaulē ir angļu valodas periodiskais izdevums

The Truth

kas raksta katrā numurā par Latviju, latviešiem un komūnistu apspiestajām tautām.

Gada abonēšanas maksa **Kanadā $ 12; ASV — $ 7.50.**
Naudas sūtījumi un korespondence adresējama:

The Truth
Box 582
Plymouth, N. H. 03264
U.S.A.

Kārlis Ķezbers

Rumba

ROMĀNS

(37. turpinājums)

,,Vienā angļu mierā, Lorij! Vienā mierā! Vēl puika būdams, ar tēvu gājām vēžot. Vēlie vakari ezera malā man visnotaļ palikuši labākā atmiņā. Bija jāzina stunda, kad vēži nāk mālā barību meklēt. Pirms tam varēji izbrist visu pludmali — neviena vēža. Taisni vienpadsmitos čakārņi no malu malām čāpoja uz sekluma pusi mūsu virzienā. Ņem tik ciet vienu pēc otra! Katrām medībām jānogaida īstais brīdis. Tāpat tas ir ar mūsu naudas izspiedēju. Pārsteidzoties mēs viņu varam tikai aizbaidīt un — nelietis atkāpsies līdz nākamai reizei.''

,,Ko pašlaik turi aizdomās, Jonatan?''

Ķimenis mirkli domīgs klusēja.

,,Jāšaubās, vai Zemvaldis pats to būtu darījis, lai gan viņam motīvācijas netrūktu. Kā Rūta teica, Zemvalža viesnīcas nebūt nav tīk lieliskā stāvoklī kā apgalvo reklāmas. Nav brīnums — jau kad tās pirka, remonti bija vajadzīgi. Bez visa tā — parādi, parādi, parādi! Pirmo viesnīcu viņam laimējās iegūt uz uzticības pamata un tāpēc, ka īpašnieki nezināja, ko īsti ar to iesākt. Nākamo ieguva, drošībai ieķīlājot iepriekšējo un tā tālāk.''

,,Bet?''

,,Viņš nezin vai vēlētos, lai Zemvalžu vārds būtu iejaukts līdzīgā afērā. Bojā kreditu. Pēc manām domām viņš nav īstais vainīgais.''

,,Kas tad?''

,,Nākamā būtu Zemvalža kundze. Bet viņai nav vajadzības pēc liekas naudas, jo viņa ir vīra luteklis. Saņem visu, ko vēlas. Pasaulīgas dabas, bet bez tieksmēm uz laimes spēlēm. Nav dzirdēts, ka tā būtu kleptomāne vai tai būtu cita kāda īpašība, kas varētu sagandēt dzīvi un radīt neslavu.''

,,Rūta?''

,,Nav šaubu, ka audžu meita ienīst patēvu. Bet jājautā, vai naudas izspiešanas gadījumā viņa tik atklāti izteiktos par Zemvalža uzņēmuma patieso stāvokli — kā pirmīt sarīkojumā. Ja cilvēks iejaukts tik tumšā pasākumā kā mēģināt izspiest 50,000 dolaru, tas klusētu, lai viņu netur aizdomās. Arī Rūta, manuprāt, nav vainīga.''

,,Paliek Džons...''

,,Dēls pagaidām šeit nekur nav manīts. Varētu būt, ka tēvs noraidījis zēna pieprasījumus un puika atriebjas. Arī valoda vēstulē ir pakropla. Cik zinu, tad Džons tēva valodu diezin kā nezina.''

Nakts bija patīkama, un viņi vēl laiciņu pastaigājās, ielpojot svaigo, vēso pavasara gaisu. Tikai retais auto aizšāvās gar gludo, asfaltēto ceļu. Šķita, ka pat laupītāji jau gulēja un agrīnie strādnieki, namziņi, transporta darbinieki, vēl nebija piecēlušies.

Pie tumšajām debesīm mirdzēja mēness rags, kā cilvēka seja ar pagreizu muti. Jonatanam Ķimenim šķita, ka mēness par viņiem smejas. Tikai nevarēja iedomāties — kāpēc īsti?

* * *

Jonatans Ķimenis, Mētropoles pilsētas slavenākais un arī vienīgais privātdetektīvs, paraudzījās pulkstenī. Bez piecām — vienpadsmit. Tātad brīdis bija tuvu.

Stikla būdiņa uz ielas stūra izskatījās kā neveikli izveidots pelēks kubiks, nevietā novietots. Zemvalžu nama dzīvžogs pieslēdzās turpat ietvei un uzmanīgs vērotājs varēja manīt, ka krūmi vietumis sakustas. Aploksni ar — kā Ķimenim likās — naudu Zemvaldis būdiņā bija novietojis pirms īsa brīža. Tā bija norunāts, jo naudu novietojot daudz agrāk par noteikto stundu, varēja notikt, ka to atrod un paņem kāds cits. Lai gan iela bija klusa un tukša, reizumis pa to aizdrāzās vientuļa auto mašīna. Varēja gadīties, ka braucējam ievajagās telefona, un tad viņu plāns izjuktu.

Beidzot gaidītais mirklis bija klāt. Pelēka ēna iznāca no šaurajiem Zemvalža sētas vārtiņiem un tuvojās stikla būdai.

Tanī pašā laikā no pretējās puses parādījās sievietes stāvs. Arī viņa lielā steigā gāja uz telefona būdu.

Aiz koka stumbra, ielas pretējā pusē, sakustējās vēl kāda ēna. Viņi visi trīs sastapās pie telefona būdas un atvēra šaurās durvtiņas. Mirkli vēlāk apkaimi piegaismoja starmetis.

Jonatans Ķimenis, kabatā sataustījis revolvera auksto spalu, metās pāri ielai. Viņam sekoja vēl kāds. Ļaudis telefona būdā sastinga.

,,Vēla tikšanās, vai ne?'', izsaucās Zemvaldis, kad tas kopā ar Ķimeni atrāva būdiņas durvis.

Platām, izbrīna pilnām acīm viņos raudzījās Zemvalde, viņas meita Rūta un dēls Džons. Uz plauktiņa, kur parasti atrodama telefona grāmata, mētājās naudas zīmju veidā sagrieztas papīra sloksnītes un atplēsta aploksne.

,,Kur nauda, vecais?'', nikni nošņācās Džons.

,,Paspēlēji uz zirdziņiem?, tā Rūta.

,,Notrieci ar pudeles brāļiem vai kāršu spēlē?''

Zemvaldis izskatījās sabrucis un nelaimīgs.

,,Kāpēc?'', viņš izmisis sūkstījās. ,,Kāpēc tādā veidā? Vai nevarējāt man paprasīt, būtu kādu nieku iedevis?''

Džons neatlaidās:

,,Kādu nieku? Nieks ir, ko tu vienmēr dod! Šoreiz būtu katram sešpadsmit tūkstoši un tev no mums būtu kādu brīdi miers...''

Zemvaldis saslējās.

,,Ar kādām tiesībām jūs prasāt no manis naudu? Visu, kas mums ir, esmu viens pats sastrādājis! Jūs tikai bijāt labuma saņēmēji, trani. Es strādāju, kad radās izdevība, tiku pie mantas. Jums tur nav nekādi nopelni.''

,,Nopelni, nopelni,'' neatlaidās dēls. ,,Kas te runā par nopelniem? Mēs esam tava ģimene, un ģimene jāapgādā! Bet kas tas te tev līdz par tipu?''

Puisis norādīja uz Ķimeni, kas pa atvērtām durvtiņām vēroja kņadu iekšpusē, jo nespēja iesprauktiesies pie citiem.

,,Detektīvs Jonatans Ķimenis. Un jūs — labāk visi ejat mājās! Rīt no rīta iedošu katram pa tūkstotim tēriņa naudas. Ilgāk te uzkavējoties var iznākt darīšanas ar policiju...''

Ārā ejot, Džons vēl piegrūdās Ķimenim.

,,Kā tevi sauca? Ķimenis?''

,,Jonatans Ķimenis''

,,Jonatans Ķimenis, Jonatans Ķimenis, Jonatans Ķimenis...'', nomurmināja jauneklis.

* * *

Gaiša istaba.

Viņš gulēja uz dīvāna un vēroja apkaimi.

Galdiņš. Krēsls, Rakstāmmašīna. Divi gaiši logi, aizkari pasteldzeltenā krāsā. Pie sienas bilde — jūras skats. Mazliet tālāk — paliels diploms, iestiklots logatā. Viņš lasīja:

TUNTZ COWLING
Psychiatrist

Tikai tad viņš ievēroja cilvēku baltā virsvalkā, kas stāvēja blakus guļamkrēslam un caur apaļām acenēm raudzījās viņā.

,,Labrīt!'', teica cilvēks baltajā virsvalkā. ,,Mans vārds ir — Tuncis Kauliņš. Esmu jūsu draugs!''

Cilvēks guļamkrēslā sakustējās.

,,Man draugu nav'', viņš norūca caur zobiem un baltu aci paraudzījās otrā. Cilvēks baltajā uzvalkā atbildi neievēroja, tikai sevī pasmaidīja un lapā, kas atradās uz neliela dēlīša kreisā rokā, kaut ko atzīmēja.

,,Sāksim vēlreiz'', teica baltais, kas sevi bija nosaucis par Tunci.

(Turpinājums sekos.)

Lidija Venta-Dobrovoļska

Svētība

Ir pieklususi pasaule —
plūst pāri
pacilātas gaismas straumes,
kā vibrējošas vieglas plūsmas,
kā dāvanas, kā gara jūsmas:
tās tevi pilda...

Tu celies pāri trauslām
magonīšu ziedlapām —
nekādas sāpes nenodarot tām:
tik viegla tava gaita!

Kāds gaišums! Kāda svētība!
Kā maiga mīlestība
tā tevi silda...
Kas gan šo burvestību dod?

— — —

ir Dieviņš nācis aplaimot!

* * *

Aīda Niedra

Reiz

Aiz Ērgļu kalna aizām,
Aiz viršu lauka smilts,
Bij dārzs ar ķiršu kokiem,
Sols ceļa malā silts.

Mēs kāpām kalnā augstā,
Kur ērglis lizdu sien,
Kur viršu laukā bites
Pēc ziedu sulas skrien;

Mēs krēslā mājup gājām,
Kad apdzisis bij riets,
Visapkārt sauca tāle,
Bij klinšu akmens ciets.

Viens otru uzlūkojām,
Un apslēpts kļuva viss,
Kas kvēloja kā liesma,
Kā kāvu debesis.

Un izšķīrāmies kautri,
Kad pilsēts cēlās sens,
Bij rudenī pret ziemu,
Šis gājiens paslepens.

* * *

Anna Dagda

Pazemība

Tu uzliec roku uz akmens —
un es iemīlu to,
Tu uzsmaidi svešam bērnam —
un es pieņemu to,
Tu teic — Tev nebūs, — un
tas par bausli man tiek.

Manu dienu pār tavu krustā
liktenis liek,
Lai es atteikties mācos, un
atdot, un klusēt un saudzēt,
Lai es, mēma kā zeme, mācos
dzīvību audzēt
Tumsā un dziļumā, dobjus kur
sirdspukstus jūt.
Tu esi. Un man ir nolikts —
caur tevi dzīvai būt.

Baltā jāņzāļu vilnī mierīgs
noliecas vaigs,
Nebīsties, nebīsties manis, —
neplūkšu, neaizkaršu,
Mana roka ir maiga — pietiek
ar sauli un smaršu,
Mans prieks manī kļuvis kā
vasara — liels un kluss,
Manas bēdas ir mazas, tās
zūd, kad reiz aizvēršu
plakstiņus.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

23. aprīlī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Toronto (sk. sludinājumu)

23. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kara invalidu apvienības saviesīgs vakars. E. Zakuļa deju mūzika. Visi laipni aicināti.

24. aprīlī no pl. 11.30—15 Latviešu Centrā azaids.

28. aprīlī pl. 14 Latviešu Namā Pensionāru sanāksme ar pašu teātŗa izrādi.

29. aprīlī pl. 19 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars. Programmā vispusīgi audzēkņu priekšnesumi; cienasts, saviesīga dzīve. Visi laipni aicināti — atlikums par labu Latviešu Namam.

30. aprīlī pl. 18.30 DV namā Patiesības Fonda sarīkojums — adv. I. Bērziņa referāts, deklamācijas, vakariņas. (sk. sludinājumu).

30. aprīlī, sestdien, pl. 18.30 Brockton skolas telpās DVTK R. Roses luga Bez šaubām?

1. maijā pl. 15 Latviešu Centrā TLB Sestdienas skolas ģimenes dienas sarīkojums. Māc. A. Celms. Skolotāja J. Ozola uzruna. Visi aicināti.

8. maijā pl. 14 Latviešu Namā Toronto Latviešu katoļu draudzes ģimenes dienas sarīkojums.

14. maijā (sestdienā) pl. 19.00 Latviešu Namā vakariņas ar priekšnesumiem.

SV. JĀŅA DRAUDZES SARĪKOJUMI

23. aprīlī — sestdien, pl. 19.30, garīgs koncerts; piedalās vokālais ansamblis B. Alkas vadībā un kamerorķestris.

25. jūnijā — Līgo vakars Saulainē J. Dzegūzes izkārtojumā.

BĒRZAINE

23. aprīlī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības. Ikviens var piedalīties.

SIDRABENE

28. maijā balle ar Maija karalienes vēlēšanām.

25. jūnijā Jāņu sarīkojums.

SV. KATRĪNAS

7. maijā pl. 19 vīru koŗa Viesturs gadskārtējais koncerts Folk Arts Centre telpās, 185 Bunting Rd. St. (pie Q.E.W.). Pēc koncerta balle. Spēlēs E. Zakuļa kapella.

SADBERIJA

7. maijā (sestdien) DV Sadberijas nodaļas gada svētki ukraiņu zālē. Viesojas Toronto latviešu biedrības teātris ar Anšlava Eglīša „Pēc kaut kā cēla, nezināma."

KLĪVLANDE

Apvienotās draudzes jauniešu pulciņš Vīnakoks pavasari gaidot rīkoja elegantas pusdienas ar loteriju un priekšnesumiem pret labprātīgiem ziedojumiem par labu Gaŗezeram. Sarīkojums bija sevišķi labi apmeklēts. Pie galdiem apkalpoja jaunieši. Gaŗezera pārvaldnieks Pētersons referēja par Gaŗezera veidošanos, pieminot, ka paredzēto darbu veikšanai vajadzīgi līdzekļi. Saziedoja pāri par 2.000 dol. Sarīkojuma norisi vadīja Gaŗezera vidusskolas absolvents Kalvis Cers. Vasaras vidusskolas absolventi un skolēni piedalījās ar priekšnesumiem.

Apvienotās draudzes rīkotais ciešanu laika garīgais koncerts notika draudzes dievnamā. Dziedāja tenori Pēteris Lielzuika un Kārlis Mateus. Līga Zemesarāja piedalījās ar ērģeļu spēli. Programmā latviešu skaņražu darbi.

Ierosinājumi un domu izmaiņa delegātu sanāksmē

DV valdes priekšsēdis V. Plūdons DV salidojuma laikā pasniedza A. Ķeksim piešķirto pagodinājuma balvu par klusu, bet svētīgu darbu Latvijas brīvības labā. Foto V. Cinis.

Aizvadītā Kanadas DV salidojumā bija pārstāvētas visas 18 nodaļas, kopā 26 delegāti. Tālāko ceļu bija mērojis Britu Kolumbijas delegāts K. Pelēns no Vankuveras un Zenta Stepermane no Edmontonas.

No galvenajiem piešķīrumiem, ko sapulce atvēlēja, bija veltījums Aprūpes namam Kristus Dārzs (10.000 dol.), ieskaitot arī maksājumu arhīva iekārtošanai.

LNAK politiskā darba sekmēšanai atvēlēja 2.000 dol., tāpat LNF, un Patiesības Fondam 5.000 dol., kā arī pretkomūnisma cīnītājam T. Zieriņam īpašu summu.

Gaŗākas pārrunas skāra Toronto nod. aizvadītās biedru pilnsapulces iesniegtā rezolūcija sakarā ar kultūras sakaru lietām. Iesniegumu ar maziem grozījumiem arī pieņēma.

P. Vasariņš ierosināja īstenot latviešu centros Solidāritātes sardzes. Nepieciešama latviešu rokasgrāmata. Debatēs piedalījās O. Ieviņš, J. Norvelis, O. Zvirgzdgrauds, G. Šubiņš u.c. Ar visām balsīm pieņēma lēmumu atspēkot pret mūsu organizācijām un mūsu tautu vērstos apvainojumus, sadarbojoties ar LNAK. Nākamā LNAK sesijā tas apspriežams tuvāk.

ASV viesis A. Spārniņš pakavējās pie iecerētās DV dokumentārfilmas, kuŗas priekšdarbi pēc rež. Lapenieka nāves apsikuši.

Pārrunāja arī p kv. V. Januma balvas piešķiršanu.

DV Mēnešraksta apgāda vad. A. Ancāns informēja par pag. gada dabūbu. Viņš aicināja arī grāmatu Laiks, Telpa, Ļaudis dāvāt jubileju gadījumos un kā apbalvojumu.

I. Krūziņš (Hamiltona) ierosināja veltīt 10 proc. no brīvajiem līdzekļiem Patiesības Fonda atbalstam. Pieņēma atzinumu, ka radāmi rezerves līdzekļi. A. Šterns skubināja nodaļas rūpēties par zemes valdes apkārtrakstu izsūtīšanu saviem biedriem. Viesis Dr. Ed. Upenieks iestājās par Aprūpes nama Kristus Dārzs atbalstīšanu, tuvāk informējot par tā priekšdarbiem.

Vanadžu vad. Nora Pulciņa informēja par vanadžu salidojuma atzinumiem, galvenokārt norādot, ka iecerēts nākamās delegātu sanāksmes ietvaros rīkot īpašu sarīkojumu par labu Patiesības Fondam ar moto „Par zemi, ko mīlam". Kasieris R. Britāls informēja, ka šī salidojuma laikā fonda atbalstam 100 dol. velti nodevis viesis A. Izaks no Ročestras un 50 dol. J. Treijs.

Toronto nod. pārstāvis J. Veckers vēlējās akceptu mūža biedru nozīmēm.

ASV viesis A. Spārniņš pateicās par iegūtām atziņām divu dienu salidojuma darba sēdēs un vēlēja labas sekmes jaunajam DV Kanadas zemes valdes priekšsēdim G. Brikmanim.

Ar DV dziesmu izskanēja Kanadas DV delegātu salidojums svētdienas pievakarē. Par delegātu un ciemiņu labsajūtu rūpējās DV Toronto nod. vanadzes ar priekšsēdi Astrīdu Jākobsoni. **O. K.**

---

8. aprīlī DV apvienības izkārtojumā viesojās Amerikas latviešu teātris ar V. Kārkliņa lugas Sarkanvīns izrādi Andas Uršteinas režijā.

Latviešu koncertapvienības šīs sezonas pēdējais koncerts notika 10. aprīlī Apvienotās draudzes nama lielajā zālē. Dziedāja mecosoprāns Laila Saliņa un flautu spēlēja Lalita Saliņa. Dr. Viļņa Ciemiņa klavierpavadījumi.

Klusajā nedēļā Klīvlandē Lielajā Piektdienā Apvienotās draudzes dievnams ar blakus telpām bija dievlūdzēju pārpildīts. Visi vienojās Jaunās Derības upuŗa mielastā. Dievkalpojumu kuplināja dāmu ansamblis ar Čaikovska Leģendu. **J. E.**

Amerikas latviešu teātŗa Vašingtonas ansamblis 22. aprīlī viesojas Hamiltonā, bet 23. aprīlī Toronto ar V. Kārkliņa komediju Sarkanvīns Andas Uršteinas režijā. Izpēmumā Kārlis Ķuzulis, Vilnis Baumanis un Gita Vāgenheima Sarkanvīnā.

RAIBĀ NEDĒĻA

Pie Varšavas geto sacelšanās upuru pieminekļa.

KARDINĀLIS GLEMPS APSŪDZ

Varšavas žīdu geto sacelšanās 40 gadu piemiņas svinības pagājušā nedēļā izvērtās par politiska augstsprieguma manifestāciju Maskavas sulaiņa Jaruzeļska pārvaldītajā Polijā.

Dzīvi palikušie varonīgie žīdu cīnītāji, kas pirms 40 gadiem asiņainā dumpī pretojās simtkārtīgi lielākam nacistu ieroču pārsvaram, pulcējās Varšavā, lai pieminētu šajās traģiskajās cīņās kritušos tautas brāļus. Viņiem pievienojās delegācijas gandrīz no visām pasaules valstīm, lai ne tikai godinātu kritušos, bet no jauna atgādinātu nacistu varmācīgā režīma nežēlastību civilizētai pasaulei, bet varbūt vēl vairāk ţieši tām valstīm, kuŗās despotisms valda vēl šodien.

Tā Varšavas svinībās zīmīgā kārtā nepiedalījās vienīgi dzīvs palikušais vēsturiskā dumpja vadonis, pašā Polijā vēl dzīvojošais Dr. Mareks Edelmans. Viņš tādējādi protestēja pret režīmu, kas valda Polijā — komūnistu diktatūru Jaruzeļska personā.

Polijas katoļu baznīcas galva kardinālis Jozefs Glemps izmantoja geto sacelšanās svinības, lai negaidīti asos vārdos apsūdzētu Jaruzeļska režīmu.

Paša Jaruzeļska nodoms izmantot Varšavas geto sacelšanās atceri saviem propagandas mērķiem izjuka, kad, ignorējot oficiālās svinības, tūkstošiem poļu un arī žīdu neoficiālu piemiņas brīdi pārvērta par patriotisku poļu demonstrāciju uzticības apliecināšanai Solidāritātei, tās vadonim Valesam un vēl joprojām vajātiem poļu nacionālistu aktīvistiem.

Pašu Valesu, kas no Dancigas automašīnā devās arī uz Varšavas svinībām, lai noliktu pie dumpja upuŗu pieminekļa ziedus, Jaruzeļska aģenti ceļā aizturēja un pēc deviņu stundu pratināšanas kopā ar priesteri Jankovski nosūtīja atpakaļ uz Dancigu.

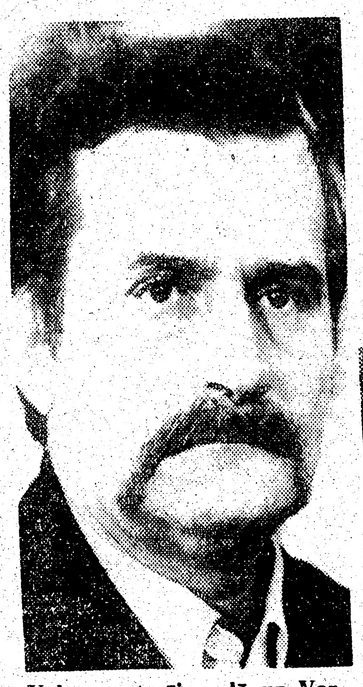

Valesu apturēja ceļā uz Varšavu.

Jaruzeļskis turpina poļu nacionālistu apcietināšanu, bet lai pierādītu režīma liberālismu, esot sodu samazinājis vairākiem nenozīmīgiem cietumniekiem uz pusi.

Jaruzeļskis man sodu samazinājis uz pusi.

IZRAĒLA SVIN DZIMŠANAS DIENU

Aizvadītajā nedēļā pagāja 35 gadi, kopš piepildījās turpat divdesmit gadu simtu žīdu tautas lolotais sapnis par savas suverēnas valsts nodibināšanu.

Izraēlas pirmo prezidentu Ben Gurionu vēl tagad uzskata par vienu no ievērojamākiem šī gadu simteņa politiķiem. Apbrīnojama savas valsts pārstāve bija arī sava laika ministru prezidenta Golda Meiere.

Ar Menachema Begina stāšanos ministru prezidenta amatā Izraēlas politiskie gājieni bieži vien bijuši negaidīti un pretrunīgi.

Tā pretēji pasaules sabiedriskai domai, žīdu valsts 35 gadu dzimšanas dienā Menachems Begins deklarēja, ka par Izraēlas okupētā Jordānas rietumu krasta territorijas atdošanu palestīniešiem nevarot būt runas. Par izaicinājumu ASV prezidenta Rēgena miera plānam jāuzskata Begina solis, ar kuŗu vistālāk uz austrumiem izvirzītais Izraēlas militārās novērošanas postenis Jordānas rietumu krastā tika pārvērsts par civilo izraēliešu nākotnes koloniju.

Jubilejas svinībās žīdi pieminēja arī 350 Lebanonas karā kritušos Izraēlas karavīrus. Un varbūt itin demonstrātīvi pirmajā vietā godu deva kādam kritušam, kas dzīvību zaudēja Beirutas pievārtē.

Izraēlas jubilejas svinību dzīŗu kausā negaidīti rūgtu pilienu radīja žīdu izcelsmes Austrālijas valsts kanclera Kreiska deklarācija: „Izraēla sagādā pasaulei tikai galvassāpes. Kreiskis jau pagātnē ir pazīstams kā palestīniešu prasību aizstāvis un bieži kritizējis pasaules forumā Begina valdības pieņemtos lēmumus.

ATENTĀTS BEIRUTĀ

Lebanonas problēmu labvēlīgam atrisinājumam negaidītu triecienu aizvadītajā nedēļā deva asiņainais atentāts pret ASV sūtniecību Beirutā. Kāda spridzekļiem pielādēta automašīna terroristu pašnāvības misijā eksplodēja pie sūtniecības ēkas durvīm. Vairāk nekā 30 upuŗu starpā ir arī sūtniecības apsardzībai piekomandētie amerikāņu karavīri. Prezidenta Rēgena īpašais sūtnis Habibs un citi augstākie amerikāņu diplomāti šajā terrora akcijā necieta.

Domā, ka atentātā vainojami tā dēvētie islāma atriebēji, kam ciešas saites ar šiaitu sektes vadoni Irānas despotu ajatolu Komeini.

Atentāts nenoliedzami skāris ne tikai amerikāņu, bet arī Lebanonas prezidenta Gamajela prestižu, jo viņa pretinieki apšauba Lebanonas armijas spējas nodrošināt valstī kārtību un mieru arī pēc tam, kad būs izvākušās Izraēlas, Sirijas un arī starptautiskā karaspēka vienības.

KENETS ADELMANS APSTIPRINĀTS

Amerikāņu un padomju atomieroču ierobežošanas sarunas Ženevā vēl arvien nav devušas nekādus redzamus panākumus. Aizvadītā nedēļā amerikāņu likumdevēji beidzot apstiprināja par amerikāņu ieroču kontroles un atbruņošanās aģentūras vadītāju prezidenta Rēgena proponēto kandidātu 36 g. veco Kenetu Adelmanu. Kā zināms, Tautas vietnieku namā, kā arī kongresa īpašās komitejās demokrati panāca Adelmana kandidātūras noraidīšanu. Tagad Adelmana apstiprināšana jāuzskata par vērā ņemamu prezidenta Rēgena politiku, kuŗas ietvaros svarīgā ieroču un atbruņošanās politikā turpmāk ar vienotu balsi runāšot kā republikāņi, tā arī demokrati. Atzīmēsim, ka Maskava, kritizējot Adelmana iecelšanu aģentūras vadībā, norāda, ka Kenets Adelmans esot nepiedzīvojis un akla pretpadomju naida apsēsts Pentagona un Wall Str. rokaspuisis.

PRINCEŠU PRINCESE

Lielbritanijas karaļnama popularitātei tālā aizjūras apmeklējumā lieliski pakalpoja prinča Čarļa dzīvesbiedre Velsas princese Diāna. Ceļojumā karalisko pāri pavadīja arī Velsas princeses dēlēns, aukles rokās turētais princis Viljams, bērniņš, kas kādā dienā mantos Lielbritanijas karaļa troni. Austrālijas prese, novērtējot Velsas princeses iznesību un neapstrīdamo skaistumu, Diānu dēvē par princešu princesi. Karaliskie tūristi Austrāliju jau atstājuši un patlaban viesojas Jaunzēlandē.

Diāna apbūra ar savu skaistumu.

ARTILERIJAS UGUNIS INDOĶĪNĀ

Indoķīnā briest jauni draudi eventuālam militāram konfliktam. Pekinga, nosodot Vietnamas militārās dēkas Kambodijā un Laosā, aizvadītā nedēļā atklāja artilerijas uguni uz Ķīnas pierobežā operējošām Vietnamas karaspēka vienībām. Pagaidām Ķīnas artilerijas ugunis uzskatāmas tikai par brīdinājumu, bet ne par īstu pērienu ekspansijas kārajai un Maskavai paklausīgajai Vietnamai.

MĀC. ARV. CELMS
jautās:
„KĻŪDAS VAI VILTOJUMI?"
Daži salīdzinājumi rakstnieku darbos Latvijas un okupācijas izdevumos.
pirmdien, 1983.g. 2. maijā, pl. 19.30
Latviešu Centrā
Ieeja pret ziedojumiem. Atspirdzinājumi.

Kristus Dārza valde aicina
paziņot vai pieteikt Kristus Dārza valdei savus piederīgos, radus, draugus un paziņas, kas pašlaik atrodas Nursing mājās vai chroniski slimo slimnīcās, lai viņus varētu ievest Kristus Dārza sarakstā.
KRISTUS DĀRZA VALDE.

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Māra Lūsis un Inta Tauriņš

Vecākais latviešu puķu veikals

Venus

ZIEDI KATRAM GADĪJUMAM

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm.
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO.
Tel. darbā 534-4645, pēc darba 533-4037.
A. PUTNIŅŠ

OĻĢERTS LIEPIŅŠ

TĀLOS ATSPULGOS

... apskata ilgāku laika posmu ar daudz un dažādām personībām — valstsvīriem, rakstniekiem, dzejniekiem un kultūras darbiniekiem, tos laizdams caur atmiņu prizmu un tā panākdams ļoti patīkamu atmosfairu par tā laika notikumiem un sasniegumiem. Oļģerts Liepiņš šo grāmatu ir uzrakstījis tā, lai lasītājam nebūtu ne mazākās gaŗlaicības, jo visi notikumi un personības skrien kā filmā cauri pagātnei līdz mūsu nesaprotamam iztapšanas laikam.

Egīla Hermanovska vāka iekārtojums. Grāmata aptver 649 lp.

Cena $ 24.00 ASV un Kanadā
DAUGAVAS VANAGU KANADĀ IZDEVUMS
Pasūtināma **DV Grāmatnīcā — 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5, Canada**
GRĀMATU GALDIEM ATLAIDE

Atjaunojiet abonementu LATVIJA AMERIKĀ un dāviniet to saviem draugiem, lai nodrošinātu informāciju par notikumiem pasaulē.

Lūdzu sūtiet LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu	$40.00
☐ 6 mēnešiem	$21.00
☐ 3 mēnešiem	$12.00

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda
125 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4M 2E9

RM
NSM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.

Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5.
Tel. 924-1408.

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

VISJAUNĀKĀS GRĀMATAS

Edg. Andersons — Latvijas vēsture 1920—1940 Ārpolītika I d.	$41.00
V. Strēlerte — Pusvārdiem, dz.	$12.00
Ceļa zīmes Nr. 62.	$ 5.00
Rūgtais Apīnis Nr. 55	$ 3.50
Latvija šodien 82	$11.50
A. Vāvere-Jauna, neprecējusies. (dramatiz.)	$12.00
Ā. Šilde — Pirmā republika.	$18.00
A. Eglītis — Mana banka.	$16.50
Z. Mauriņa — Trīs brāļi, rom.	$15.50
E. Grīslis — Dievs Kungs ir latvju stiprā pils, esejas.	$15.50
Z. Liepa — Divas saules, dzej.	$ 8.50
A. Balode — Mirkļu meti, dzej.	$12.00
A. Eglītis — Caur daudzām zemju zemēm.	$ 7.00
A. Ivaska — Gaisma ievainoja, dzej.	$13.00
A. Melliņš — Uz klusuma spieķa, dzej.	$12.00
I. Liepa — Vēja slotas, stāsti un nov.	$16.00
O. Liepiņš — Tālos atspulgos, atm.	$24.00
K. Sidars — Aiz ezera balti bērzi, rom.	$16.00
I. Gubiņa — Pār plašu jūru, dzej.	$12.00
K. Siljakovs — Mana atbilde, atm.	$14.00
G. Janovskis — Ines, rom.	$14.00
A. Apse — Gandrīz ģenerālis, rom.	$12.50
L. Kalniņa — Valentīns un viņa sievietes.	$12.50
V. Janelsiņa — Divas jakas un taksido.	$15.50
O. Perro — Holmas cietoksnis.	$12.00
A. Dziļums — Vēja kaņepe, rom.	$12.00
P. Kalniņš — Viesuļi — Virpuļi, atm.	$22.00
A. Plensners — Vecā liesma, mīl. st.	$ 4.60
VERONIKA STRĒLERTE, sakārt. M. Gūtmane.	$12.00

Piedāvā dāvanām: gleznas, rotas, keramiku, ādas un koka izstrādājumus, kā arī citas mantas.

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921 - 7121. Pasta sūtījumiem 10% piemaksa.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA-SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

ĒRGĻU LIGZDAS

MEDUS

30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534-0563
S. Vasarājs

scout roofing

▫repairs▫
▫shingles▫
▫flat roofs▫
929-9088
E. Matiss
33 Rose Ave., Toronto. m4x 1n7

IZĪRĒJAMAS

2 lielas, gaišas istabas

Fraternitas Cursica pārveidotajā namā, pilsētas centrā. Moderna virtuve, 2 vannas istabas.

493—6401.

PĀRDODAMA MĀJA

Kesvikā, latviešu centrā, ļoti labā stāvoklī, ar iekoptu dārzu un nedaudz jauniem augļu kokiem un krūmiem. Tuvākai informācijai lūdzu zvanīt

(416) 476—2400 katrā laikā

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

Jaunie autori!

Jūsu sacerējumus lietpratīgi sagatavo publicēšanai.

* **Izvērtē**
* **Novērš valodas kļūdas**
* **Rediģē**
* **Sagatavo salikumu**
* **Iekārto manuskriptu iespiešanai**
* **Palīdz aprēķināt publicēšanas izmaksu vai sagādā izdevēju**

Kvalificēti lietpratēji romānu, atmiņu, dzeju grāmatām kā arī organizāciju periodiskiem izdevumiem.

Tuvāka informācija:

Latvian Publishing Consultants
38 Morningside Ave.
Toronto, Ontario
M6S 1C4 Canada

Kārļa Suntaža būvdarbi,
Metro lic. B 2494.

Būvē jaunas mājas un vasarnīcas. Izdara pārbūves, remontus, krāsošanas un mūrēšanas darbus. Sagādā atļaujas.
Zvanīt 751-6829.

Izdara
KRĀSOŠANAS DARBUS
Labs darbs, mērenas cenas.
Zvanīt pēcpusdienās 924-7095

Sv. Andreja ev. lut. draudzes dibināšanas atceres dievkalpojumā amata zīmi — zelta krustu saņēma četri pērminderu vecāji; attēlā no kreisās Alfreds Leja, Mārtiņš Vāgners, Imants Kauss un Jānis Liberis. Foto J. Ligers.

Prāvests Arturs Voitkus

Miera sveiciens

Mācekļi, bīdamies no jūdiem, bija sapulcējušies aiz aizslēgtām durvīm. Nāca Jēzus, stājās viņu vidū un sacīja viņiem: „Miers ar jums!" Jāņa ev. 20,19

Miers ar jums — bija parastais sveiciens, kādu lietāja Jēzus laikmeta ļaudis. Ja latvietis vēl „labu dienu", tas vēl to pašu.

Miers ar jums — miers ar tevi — to vēlēt nenozīmēja vēlēt to, ko šodien apzīmētu par „kapsētas mieru". Kas šos vārdus teica, tas vēlēja izlīdzinātu, gaišu, rimtu, labestības pildītu gaisotni tam namam, kurā iegāja; cilvēkam, ko satika.

Kad Kristus augšāmcelšanās dienas vakarā ienāk pie mācekļiem, pēdējo dvēseles ir saraustītas, to sirdis gumda nemiers, tie ir redzējuši Jēzu mirstam. Tie ir bijuši klāt, kad Viņa kapa ieejai priekšā aizvel akmeni. Tie ir vairāk vai mazāk samierinājušies ar to, ka viņu Kunga vairs nav. Un nebūs. Bet tad pēkšņi radies jauns satraukums. Ir nākušas dažas sievas un daži viņu pašu biedri un stāstījuši dīvaino ziņu par tukšo kapu. Un viņi zina: jūdu vadītāji tagad neliksies mierā. Tagad vēl vairāk nekā vakar un aizvakar arī viņiem draud briesmas. Jūdi darīs iespējamo, lai jauno mācību un tās glabātājus iznīcinātu.

Tāpēc bailes. Tāpēc slēgtās durvis.

Un šajā satraukuma, nezinas un baumu piesārņotajā telpā pēkšņi pazīstamā balss: miers ar jums!

Dažas rindas tālāk Jāņa stāstījumā lasām, ka „mācekļi kļuva līksmi, savu Kungu redzēdami."

Tas nebija tikai atkalredzēšanās prieks. Tas bija uzvaras prieks, kas lika aizmirst bailes. Un kad Jēzus tiem tūdaļ uztic uzdevumu: kā Tēvs mani sūtījis, tā es jūs sūtu, — tad prieks tiem ne tikai dod drosmi darbu sākt, bet arī palikt Kristus darbā uzticamiem līdz galam.

Rimtā mierā un apskaidrotā līksmē par sava Kunga uzvaru pār tumsu, ļaunumu un nāvi kristītā draudze gadu simteņiem no dienas dienā ir centusies ar savu dzīvi, vārdiem un darbiem iet un nest pasaulē Viņa vēsti. Ir centusies sludināt mieru — ne kapsētas mieru, bet izlīdzinātās, Kristus mīlestības apskaidrotās dvēseles mieru.

Mana draudze un baznīca

AICINĀJUMS TALKĀ

Kaut tautiešu atsaucība ir bijusi laba, vēl tomēr ir nepieciešami vairāki interesenti māc. Edgara Ķiploka sagatavotā kapitāldarba izdošanai. *Mana draudze un baznīca,* apm. 500 lp. glīti iesieta, dos brīnišķīgu ieskatu mūsu dzimtenes cēlajos dievnamos. Kuram no mums negribētos tagad vēlreiz pavērt savas dzimtās puses sirmās baznīcas durvis un kā klusam svētceļniekam noliekt galvu lūgšanā pie iemīļotā altāra! Māc. Ķiploks, ar rūpību un dziļu pietāti lasītāju ved pie rokas caur *visiem* mūsu dzimtenes staltajiem dievnamiem. Grāmatā daudz daiļu illustrāciju un saistošu notikumu aprakstu. Varam pārliecināties par baznīcas dzīves uzplaukumu brīvajā Latvijā un ieskatīties pašreizējā okupantu uzspiestā dzīves slogā. Autors raksta vieglā stilā, un grāmata lasītāju saista ar celsmes domu bagātību, objektīvitāti un autora sirds siltumu.

Pēc pašreizējās kalkulācijas grāmata, iepriekš piesakoties, maksātu 30.00 dol. Brīvā pārdošanā tās cena būs augstāka. Lūdzu rakstīt:

Māc. H. Jesifers,
3272 Mohawk Street,
Lincoln, NE 68510.
U.S.A.

Laikraksta LATVIJA AMERIKĀ atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās, Latviešu Namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

Mūžībā aizsaukts mūsu kluba ilggadējais biedrs

Donats Lapkovskis

dzimis 1919. gada 17. novembrī Latvijā,
miris 1983. gada 11. aprīlī Toronto.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Toronto Latviešu Mednieku un Makšķernieku klubs.

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, On. M4V 1J6, tāl. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

23. aprīlī, sestdienā, plkst. 19.00 Garīgs koncerts, ko izpilda draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vad., kamerorķestris A. Jansona vad. un ērģelniece A. Rundāne.

24. aprīlī dievkalpojums.

1. maijā dievkalpojums.

8. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļā bērni un jaunieši. Pēc dievkalpojuma svētdienas skolas noslēguma programma.

15. maijā dievkalpojums.

22. maijā Vasarsvētku dievkalpojums ar dievgaldu, jauniešu iesvēte, arch. A. Lūsis un māc. I. Gaide. Mūzikālā daļā draudzes vokālais ansamblis B. Alkas vadībā.

29. maijā Vasarsvētku atsvētes dievkalpojums.

5. jūnijā dievkalpojums.

12. jūnijā Aizvesto piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Mūzikālā daļa.

19. jūnijā dievkalpojums.

26. jūnijā dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. māja 482-8403, 8. Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5. Māc. J. Cālīša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

24. aprīlī plkst. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalp. draudzes pēcpusdiena ar B. Kūlas un M. Vilkas referātu: Teoloģijas kursi un darbs draudzē.

1. maijā plkst. 13 dievkalpojums angļu valodā; plkst. 15 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums, pēc dievk. draudzes dāmu komit. ģimenes dienas sarīkojums.

15. maijā plkst. 15 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 11 Vasaras svētku dievkalpojums, dievgalds.

29. maijā plkst. 11 draudzes jauniešu iesvēte, dievgalds, koris.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celms: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ontario M1K 3W1, tālrunis 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

24. aprīlī plkst. 13 dievkalpojums.

1. maijā plkst. 13 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 13 Ģimenes dienas dievkalpojums.

15. maijā plkst. 13 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 11 Vasaras svētku dievkalpojums Tālavā. Pēc dievkalpojuma kafijas galds.

BRAMPTONAS DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tālr. 757-2739.

Bramptonas latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi notiek Grace United Church dievnamā: 156 Main Street North, Brampton, Ont.

1. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 28 Wilgar Rd., M8X 1J4, tālr. 239—5741. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College St. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pl. 13.00.

BAPTISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola katru svētdienu pl. 15. Bībeles studiju lūgšanas sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Toronto latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 16 Walmer Rd. baptistu draudzes dievnamā.

„Gaismas telefons" ticības stiprināšanai **635-8582** darbojas 24 stundas. Programmas ieskaņojums latviešu valodā, un to maina katru otro dienu.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālrunis 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

24. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

1. maijā pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

8. maijā pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu dr.; pl. 11 ģimenes dienas dievkalpojums; pl. 12 svētdienas skolas noslēgums un draudzes pēcpusdiena.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6, P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

24. aprīlī plkst. 13.30 dievkalpojums.

1. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums.

8. maijā plkst. 11.00 draudzes namā Ģimenes dienas dievk. Sadraudzības stunda. Dziesmu lapiņas.

15. maijā plkst. 13.30 dievkalpojums.

22. maijā plkst. 14 dievkalpojums.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti
27. gadu gājumā
katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
no Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd., Scarboro, Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac.
100 Huntley St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.
Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126.

KLAUSIETIES „LABĀS ZIŅAS" RAIDĪJUMU
uz īsajiem viļņiem 6155 KHZ
49 metr. band
Sestdienās plkst. 10.30 vakarā
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont. M9V 2B4
tālr. 749-0832

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.50

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — trešdienai, iesk., no pl. 14 — 22,
ceturtd. no pl. 14 — 24,
piektd., sestd. no pl. 12 — 24,
svētdienās no pl. 12 — 21.

VALUPE
JEWELLERY LTD.
Zeltkaļi
ALDONA KORMS un
TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

Fotografisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
(416) 863-1166
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
287 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

BROADVIEW DELICATESSEN
141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905
POKO'S MEAT
376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

Lidojumi: uz Floridu — St. Petersburg, Tampa — abos virzienos, sākot ar $ 199 atkarībā no lidojuma laika.

uz Portugali — Algarva — sākot ar janvāri $799 abos virzienos, iesk. viesnīcu 2 nedēļām. Par trešo un ceturto nedēļu par viesnīcu papildām $ 50 no personas, iesk. nodokļus.
Maksājumi Kanadas $. Izlidošana un atgriešanās Toronto.

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada M5M 3Z4
Tel.: (416) 789-5304
NODAĻA: Union (Station) stacijā.
Tel. (416) 368-7451.
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas-Bloor nodaļas. Tel. 535-6252.

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Alcan Building Products — ALCAN
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGUS
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Ātri, glīti un lēti
iespiežam
dažādus ielūgumus
Tel. 466-1514

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
- **Izjusti personīgi pakalpojumi**
- **Pastāvīga kapella**

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. **489-8811, 489-8002**

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19 2/3 mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
tālr. 531-3098

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

ALMELIJAS LATVIEŠU MĀJA

Latviešu māja Almelijas ciemā, Herefordšīrā, Anglijā, 16. un 17. jūlijā atskatīsies uz trīsdesmit pastāvēšanas gadiem. To kā vienu no pirmajiem nekustamiem īpašumiem 1953. gadā noīrēja Latviešu Nacionālā Padome Lielbritanijā. Pēc pirmajiem steidzamiem remontiem un mājas pamatīgas iztīrīšanas vasarā tur pulcējās latvieši atvaļinājuma pavadīšanai; notika arī pirmā bērnu nometne. Kolonijas vadībā sākumā darbojās mācītāji, vēlāk to pārņēma skolotāji un citi jaunatnes darbinieki.

Sākotnēji kolonijas bija domātas tikai bērnu vasaras atpūtai, bet jau drīz tās izvērtās par nopietnām vasaras skolām latviskajā audzināšanā, vēlāk tām pievienojās arī vecākā gada gājuma jauniešu vasaras sagaitas vai dažādi kursi. 1967. gadā LNPL bija sarūpējusi līdzekļus atševišķas jaunatnes vasaras mītnes uzcelšanai, kas jaunatnes pulcēšanos vēl vairāk rosināja. Daudzu ģimeņu bērni ieradās Almelijas kolonijā gadu no gada, tā kļuva viņiem tik mīļa kā agrāk Latvijā pilsētniekiem viņu tēvu vai radu lauku mājas.

Krēslas stundās mājas lielajā istabā ir skanējušas latviešu tautasdziesmas, pie ugunskura ir nolīgotas Jāņu naktis, ziedu laivā jaunieši ir īrušies pa krēslaino ezeru, dziedot: Līgo, laiva, uz ūdeņa... Šie jaunieši un daudzi vasarnieki ir aktīvi dalījušies mājas saimes ikdienas darbos, kopā pielūguši Debesu Tēvu un svinību reizēs cēluši pret debesīm Latvijas sarkanbaltsarkano karogu. To darot, viņi ieauga latviskā domāšanā, latviešu mājas tikumos, kuŗi palīdz viņiem dzīves ceļā citu tautu vidē. Tā, Latvijas okupantiem par lielu nepatiku un bažām, Latviešu māja Almelijā audzina jau trešo trimdinieku jaunatnes paaudzi. Pirmā, kas Almelijā uzauga, bija vēl Latvijā dzimusi, otra bija dzimusi jau trimdā, trešā ir šo trimdā dzimušo pēcnācēji. Šai trešajai paaudzei par audzinātājiem darbojas kā Latvijā dzimušie un trimdā uzaugušie, tā trimdā dzimušie un uzaugušie jaunie latvieši un latvietes. Ap viņiem arvien vēl skan latviešu valoda un jaunās paaudzes čalas. Ap viņiem dvesmo latviešu mājas gadsimtu koptais gars.

Atskatoties uz savu trīsdesmit gadu pastāvēšanu, Latviešu māja Almelijā aicina viesos no visas pasaules savus kādreizējos iemītniekus, darbiniekus un audzēkņus, lai dažas dienas pavadītu kopā, vērpjot atmiņu pavedienu.

Indulis Kažociņš

Lūdzam ievērot!

Lilijas Gleškes uzvedumam **„Senās kāzas"**
7. Vispārējos dziesmu svētkos Milvokos 4. jūlijā
Performing Arts Centrā
mainīts izrāžu sākšanās laiks
1. izrāde plkst. 15 — 17.30
2. izrāde plkst. 19 — 21.30

Liels ziedojums kaŗa invalidu jaunbūvei

LKIA sēdē 12. martā kaŗa invalidu namā Gauja Auciemā pārrunāja aktuālus apvienības darbības jautājumus.

Izteica sirsnīgu pateicību tautiešiem, kas atbalstījuši kaŗa invalidu mītnes tālāku izvūvi. Lielāko ziedojumu devušas abu Viļu Vītolu ģimenes Karakasā, Venecuēlā — kopā DM 50.000. Nesen kāds kaŗa invalids Vircburgā ziedojis DM 10.000, bet kāds cits kaŗa invalids nodevis DM 23.000 aizdevumu, kuŗu ev. nākamā gadā pārvērtīs par ziedojumu. Nepārtraukti ienāk ziedojumi arī LKIA ASV zemes valdes ziedojumu vākšanas akcijā, kuŗu vada Andrejs Līcis Rotā. Ar sirsnīgu pateicību CV arī turpmāk pieņems katru ziedojumu.

Jaunbūves darbi jau pavirzījušies tik tālu, ka CV cer namu 7. maijā nodot lietošanā. Reizē notiks arī Kurzemes cietokšņa atceres sarīkojums un CV un revīzijas komisijas kopsēde.

Centrālā valde izteica dziļu nožēlu, ka, pretēji iepriekšējiem gadiem, kad latviešu novietnēs maija sākumā atcerējās un pieminēja Kurzemes cietokšņa varonīgos cīnītājus, šogad LCK nolēmusi tieši 8. maijā Libekā rīkot prof. Jāzepa Vītola 120. dzimšanas dienas piemiņas sarīkojumu (izcilais skaņradis dzimis 26. jūlijā!). CV protests atstāts bez ievērības.

Jāņu bērni šogad Gaujā ciemosies 25. jūnijā.

Latvijas valsts dibināšanas 65. gada dienu svinīgi atzīmēs 19. novembrī. Svētku runu teiks LAK EC prezidija bij. priekšsēdis L. Apkalns.

K. Št.

Vajadzīgs palīgs uzņēmumā?

ONTARIO JAUNIEŠI IR AR MIERU STRĀDĀT

Šovasar pieņemiet kādu jaunu cilvēku, lai jūsu uzņēmumā tiktu padarīti īpaši darbi. Ontario jaunieši ir ar mieru strādāt, un province palīdzēs jums maksāt viņiem algas.

Ja jūs šinī vasarā varat sagādāt jaunas darba iespējas jauniešiem vecumā starp 15 un 24 gadiem, Ontario valdība piemaksās jums 1.25 stundā līdz pat 50 dol. nedēļā uz katru atalgojamo. Augstākais piešķirums ir atļauts līdz pat 4.000 papildus darba stundām ikvienā uzņēmuma vietā, kur jūs gribētu pieņemt palīgu.

Šī ir Ontario jauniešu nodarbināšanas programma — OYEP

Jūs esat tiesīgs uz OYEP, ja:

- **jūs esat pats aktīvi vadījis uzņēmumu vai farmu Ontario provincē vismaz vienu gadu pirms 1983.g. 11. aprīļa.**
- **jūs varat nodrošināt 25 līdz 40 stundas nedēļā kāda virsvadībā nepārtraukti 8 līdz 20 nedēļas.**
- **jūs varat sagādāt jaunu darbu bez tā, ko viņi parasti veiktu, starp 11. aprīli un 16. oktobri.**

Nodarbinātie ir tiesīgi OYEP plāna ietvaros, ja:

- **viņi ir starp 15 un 24 gadiem**
- **viņi dzīvo un ir tiesīgi strādāt Ontario provincē**
- **viņi nav rada darba devējam**

Pagājušā gadā OYEP plāna ietvaros Ontario farmeŗi un uzņēmumu vadītāji pieņēma vairāk nekā 50.000 jaunu cilvēku.

Ontario valdība darbojas, lai palīdzētu cilvēkiem.

Ministry of Municipal Affairs and Housing

Ontario

Claude Bennett, Minister
William Davis, Premier

OYEP ir populāra programma. Tā kā līdzekļi ir ierobežoti, iesniedziet pieprasījumu, cik vien ātri iespējams.

Beidzamā diena lūguma iesniegšanai ir 1983.g. 10. jūnijs vai ātrāk, ja visi līdzekļi jau tikuši piešķirti.

Lai saņemtu tuvākas vadlīnijas, pieprasījuma anketi vai tuvāku informāciju, lūdziet darba devēju sazināties ar:

OYEP
Ministry of Municipal Affairs and Housing
Subsidies Branch
Queen's Park
Toronto, Ontario
M7A 2R8

SAVIENOTĀS VALSTIS

ČIKAGA

● Čikagas vanadžu kopas rīkotā Zinaīdas Lazdas pēcpusdiena 26. martā Latviešu namā bija pulcinājusi pilnu Viestura zāli ar dzejnieces cienītājiem. Ar uzrunu sarīkojumu atklāja vanadžu priekšniece Ināra Grigolate. Par dzejnieces dzīvi un darbiem referēja Austra Ozoliņa-Pelse, pastāstot, ar kādām grūtībām nācies cīnīties nometnes dzīvē, bet jo sevišķi, kad dzejnieci piemeklēja nedziedināmā slimība. Referente rādīja arī filmu, sākot ar dzejnieces dzimto vietu, vecākiem un tālākām gaitām, tāpat arī trimdas dzīves notikumus. Ļoti iespaidīgs bija skats, kad Pelsi Zviedrijā sagaidīja plkv. K. Lobe un Nacionālā Fonda pārstāvji ar dzejnieku A. Egliti, A. Pelsei dzejnieces pelnu urnu nogremdējot Baltijas jūrā, klāt bija J. Grīns, V.Kārkliņš un K. Dziļleja. Referente vienmēr bijusi dzejnieces cienītāja un rūpējusies par viņu it sevišķi slimības laikā, sagādājot nepieciešamos līdzekļus, kā arī nodibinot Zinaīdas Lazdas Fondu viņas grāmatu izdošanai. Dzejnieces darbus skandēja M. Antēna, Sk. Borgiela, V. Dāboliņa, A. Aistars. A. Balodis. Pēc tam visi sirsnībā pakavējās pie vanadžu sarūpētā cienasta. Referente visiem pateicās par skaisto vakaru. Šī bija arī viņas atvadīšanās no draugiem pēc vairāk nekā 30 gadu pavadīšanas un darbošanās Čikagā. Vakars noritēja sirsnīgā draudzībā ar dziesmām. **A. Zaube.**

INDIANAPOLE

● Indianapoles Akadēmiskās kopas sarīkoto Lietuvas neatkarības atjaunošanas 732. gada dienas un Igaunijas neatkarības pasludināšanas 65. gada dienas godināšanas aktu Sabiedriskajā centrā atklāja kopas vecākais inž. Arnolds Lācis. Norisi vadīja Ojārs Melbārdis. Prof. Dr. Jānis Labsvīrs runāja par Baltijas valstu likteņiem — Kas mūs vieno — kas mūs šķir. Savos neatkarības gados Baltijas valstis sasniedza saimniecisku uzplaukumu, izcēlās ar savu sociālo likumdošanu un minoritāšu politiku. Pārāk liberālo valstu satversmju dēļ, kad pārlieku daudzās partijas kavēja stabilu valsts politiku, autoritārās valdības nodibinājās Lietuvā 1926.g., bet Igaunijā un Latvijā 1934.g. Īsredzīga saimnieciska un politiska nenovīdība un nedibinātas aizdomas kavēja Baltijas valstu saimnieciskās, politiskās un militārās savienības nodibināšanos. Kad mūsu zemes atkal kļūs brīvas, tikai ar ciešāku vienotību tās spēs sev nodrošināt lielāku svaru Austrumeiropā. Svētku noskaņu pavairoja turienes lietuviešu (Alģimantis Mankauskas) un igauņu (Neni Johansone) koloniju vadītāju uzrunas, pēc kurām atskanēja šo valstu himnas (pie klavierēm brīvmākslinieks Vold. Meļkis). Himnu teksti, arī latviskie tulkojumi, bija iespiesti programmās. Šādu kārtību ar mūsu himnu dziedāšanu ar tulkotiem tekstiem vajadzētu vairāk popularizēt, tas pauž sadarbības garu. **VĶ.**

ROČESTRA, N.Y.

Pulkveža Oskara Kalpaka un viņa cīnītāju piemiņai veltītu dievkalpojumu Atonement baznīcā vadīja māc. T. Zīraks. Patriotisko noskaņu cēla Latvijas un ASV karogi, kuŗus dievnamā ienesa Sirakūzu un Ročestras korporāciju kopas un DV organizācijas pārstāvji. Dievkalpojumam sekoja baznīcas sabiedriskās telpās svētdienas skolas rīkots piemiņas akts, apvienots ar 28. janvāŗa draudzīgā aicinājuma sarīkojumu. Piemiņas brīdi atklāja un vadīja skolas pārzine A. Vilka, pieskaŗoties arī Draudzīgā aicinājuma nozīmei. Atzīmējot latviešu gaidu kustības sešdesmit gadus, latviešu gaidu priekšniece B. Dumpe bija dāvājusi grāmatu ,,Rotaļas'', ko svētdienas skolai pasniedza Rīgas 28. gaidu vienības prce Dr. B. Ahna. Par pulkveža O. Kalpaka cīnītāja gaitām stāstīja R. Serdāne, ar deklamācijām piedaloties I. un A. Krasinskiem, H. Kalniņai un L. Sniedzei. Tad skolas audzēkņi kopkorī Sk. Džonsonas vadībā nodziedāja Nu ardievu, Vidzemīte. Īpats bija dekorējums uz skatuves: pret pelēku, no latviešu kaŗavīru segām veidotu fonu krustojumā saslietas trīs šautenes, to priekšā degot svecēm, tā simbolizējot latviešu kareivisko garu un tēvzemes mīlestības uguni. **A. Sed.**

BAFALO

● Ev. lut. Mārtiņa draudzes gada sapulce notika 20. martā baznīcas apakšējā zālē ar parasto darba kārtību. Ziņojumus sniedza: priekšnieks J. Reinis, kasieris Vidis Malējs, revīzijas komisijas pārstāvis Alberts Strazdiņš un dāmu kom. priekšniece Milda Kaimiņa. Ar maziem grozījumiem pieņemts budžeta projekts 1983. gadam. Nolemts maksāt vairāk nekā līdz šim baznīcas īri un ziedot baznīcas jaunajām ērģelēm 100 dol. no latviešu draudzes. Visi draudzes un revīzijas komisijas darbinieki paliek tie paši, izņemot priekšnieku Jāni Reini, kas faktiski veic divus amatus, priekšnieka un pērminderja. Sapulcē piedalījās arī jaunie draudzes locekļi Biruta un Artūrs Kiruļi.

● Uz 80 mūža gadiem nesen atskatījās profesora Alfrēda Ozoliņa dzīvesbiedre Eleonora Ozoliņa. Viņu lielajā jubilejā ar ziediem sveica Bafalo Daugavas vanadžu priekšniece Rudīte Innusa un sekretāre Zinta Malēja. Sirmais profesors ar dzīvesbiedri jau daudzus gadus ir DV organizācijas biedri. Daudz baltu dieniņu!

● Daugavas vanadžu tautas deju kopa Jandāliņš Nr.2, ko vada skolotājas Zinta Malēja un Aina Vējiņa, jauki sadarbojas ar Sv. Katrīnu deju kopu Jandāls, vadītājs A. Sternbergs, gatavojas kopīgam braucienam uz dziesmu svētku lieluzvedumu Milvokos. Sv. Katrīnu Jandāls uzstāsies šā gada vanadžu sarīkojumā Bafalo ar savu svētku programmu, lai palīdzētu iegūt līdzekļus braucienam uz Milvokiem. Bafalo Jandāliņš savukārt dejoja Sv. Katrīnās pēdējā vanadžu sarīkojumā, kas deva labu atlikumu. Jāpiezīmē, ka A. Šternbergs ar lielo Jandālu ir mazā Jandāliņa krusttēvi. Mazā Jandāliņa dejotāji cītīgi gatavojas arī tuvējam Ethnic Festival Bafalo liela ā Convention Center 24. aprīlī, kur pagājušā gadā bija vairāk nekā 250 tūkstoši apmklētāju un kur katru gadu piedalās arī latvieši. Krāšņajos tautas tērpos uz lielās skatuves ir dejojušas Sv. Katrīnu un arī Toronto deju kopas. **E.A.**

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu latviešu ev. lut. draudze ieguvusi 3 1/3 akru lielu zemes gabalu pilsētas ziemeļaustrumu daļā. Draudzes rīcībā tagad trīs nekustami īpašumi: baznīca un mācītāja māja, ko izmanto skolas vajadzībām, un iegūtais zemes gabals un Mežvidi ar lielāku zemes platību un vairākām ēkām, ko izmanto vasaras nometnei, sarīkojumiem, dievkalpojumiem un atpūtai. Par nekustama īpašuma iegādi pilsētas robežās draudzes sapulce izšķīrās jau 1982. g. 23. martā, pēc tam kad iepriekšējā gadā sapulce noraidīja ierosinājumu pirkt citu baznīcu vai event. būvēt jaunu, jo priekšlikums neieguva 2/3 sapulces dalībnieku akceptu. Pag. gada 23. martā, kā jau minēts, jautājums parādījās atkal sapulces darba kārtībā. Šoreiz citā versijā — iegūt nekustamu īpašumu — zemes gabalu, ko pieņēma ar lielu balsu vairākumu, iegūstot arī 2/3 balsis. Tālākā procedūra izkārtojās diezgan ātri. Par zemes gabalu samaksāts 25.000 dol. vai 7.490 dol. par akru. Draudzes vadība — valde, padome un sapulce atzina, ka tas ir labākais un izdevīgākais naudas ieguldījuma veids, jo draudzes rīcībā bija daļa līdzekļu no pārdotās bij. Vienības draudzes baznīcas un mācītāja mājas. Vēlāk šādu norādījumu mazliet grozīja, un draudzes izdevumā parādījās ziņa, ka zemes gabals atbilstot draudzes vajadzībām, tuvāk nepaskaidrojot, kādam nolūkam tas domāts. Nemaz nenodarbojoties ar zīlēšanu, liekas, ka draudzes vadība nav atmetusi domu par jaunas baznīcas celšanu, ko savstarpējās pārrunās apspriedis lielāks vai mazāks draudzes locekļu skaits. Lai kā būtu, šinīs saimniecisko atplūdu laikos jautājums būtu sīki un visai nopietni apsveŗams, kādi ir draudzes locekļu vairākuma ieskati. Jāsaka, ka draudzes locekļu sapulce nevar dot pilnīgu atbildi šī svarīgā jautājuma atrisināšanā, jo sapulci pēdējos gados ierodas apm. 100 vai 150 personu. Tas ir apm. 1/6 vai 1/4 daļa no draudzes locekļu kopskaita. Pilnīgi pārskatāma aina izveidotos, izdarot rakstveida nobalsošanu, kā to dažkārt praktizē citās draudzēs, izlemjot svarīgus jautājumus. Dabūt kopā pusi no apm. 600 draudzes locekļiem dažādu apstākļu dēļ būs ļoti grūti, pat neiespējami. Nākotne, protams, rādīs, kā lietas izkārtosies. Nenoliedzami, draudzes aktīvais kodols ir samērā prāvs, krietni pāri simtam, taču netrūkst pasīvo, slimo, veco, kas rada bažas par nākotni. Sevišķi daudz pensionāru. Kopējais skaits dilst, citiem aizejot kapu kalniņā un asimilācijas procesā, kas ir nežēlīga parādība un draudi, ko novērst laikam nevienam nav pa spēkam. Piezīmējams, ka uzskatu pretišķības ,,par'' vai ,,pret'' citas baznīcas iegūšanu agrāk bija diezgan lielas. Tas atbalsojās gan sapulcēs, gan laikraksta lasītāju balsīs-vēstulēs.

Iegūtais zemes gabals atrodas, kā jau minēts, pilsētas ziemeļaustrumu rajonā, kas retāki apbūvēts, varbūt dažu pēdējo desmit gadu laikā. Daļa no īpašuma apaugusi kokiem un krūmiem, uz tā vecs šķūnis, ko pagaidām varot izlietot par noliktavu. Dienvidu daļā ietilpst maza upīte. Samērā tuvu daži lieli veikali, aptieka, pāris bankas. Netālu lielākas ceļa maģistrāles, kas dod iespēju ātri nokļūt uz laukiem vai pilsētas centrā u.c. Nav paredzams, ka nākotnē šinī rajonā tuvāko gadu laikā varētu izveidoties kādas satiksmes problēmas. Daži ,,drošsirdīgākie'' tagad paspējuši rosīties īpašumā, izcērtot tajā labu daļu krūmu, kas aizsedz skatu.

V. Zirnītis

Spriež par pareizrakstības vārdnīcu

Latviešu valodas komisijas prezidijs, revīzijas komisija un Latviešu valodas pareizrakstības vārdnīcas redaktori DV namā Ņujorkā sagatavojuši plānu, kā izkļūt no ieilgušās vārdnīcas izdošanas grūtībām. Divas dienas veltīja vārdnīcas tehnisko jautājumu apspriešanai un sagatavošanas instrukciju izstrādāšanai. Par vārdnīcas galveno redaktori prezidijs apstiprināja Valeriju Bērziņu-Baltiņu Mineapolē.

Divu dienu darba sēdes un vienu dienu prezidija sēdi vadīja Latviešu valodas komisijas priekšsēdis P.Norvilis. Pamats jaunajai vārdnīcai ir Valodas krātuves Latvijā 1942. un 1944. gada izdevums un agrākā galvenā redaktora J. Bičoļa sakārtotā kartotēka. Vārdu kartītes pārrakstītas uz 1536 lapām ar apmēram 42.000 vārdiem. Pavairotās lapas nosūtītas Pareizrakstības vārdnīcas četriem redaktoriem, kas ar tām iepazinušies. Kartotēkā sakārtotiem vārdiem nepieciešama papildus informācija, dažādas formas, locījumi un izskaidrojumi. Lai to veiktu, sēdē nolēma aicināt talciniekus, pie kam daži savu piekrišanu jau devuši. Visas pārrakstītās lapas sadalīs talciniekiem, paredzot, ka viņi savus pienākumus varētu veikt apmēram četros mēnešos. Talcinieku darbus pēc tam lasīs redaktori, izdarot nepieciešamos labojumus.

Darbu sākšanai jāizstrādā instrukcijas, un darba sēdē pieņēma to pamatprincipus.

Vārdnīca nepārsniegs 35.000 vārdu, tā ka pašreizējais vārdu skaits jāsamazina. Uzņemti vārdi, kas rakstībā droši, pareizi darināti un tautā vai rakstos lietoti. Vārdnīcā nav uzņemami rusismi, ģermānismi, anglismi un no citām valodām tieši pārņemti un neiesakņojušies vārdi, bet uzņemami pēdējos 40 gados latviešu valodā radušies jaunu jēdzienu un lietu apzīmējumi, patlaban visbiežāk lietojamie vārdi, tāpat vārdi ar savādībām rakstībā, formās, izrunā vai nozīmē. Uzmanība veltījama vārdiem, par kuŗu rakstību vai lietojumu visbiežāk rodas šaubas. Atsevišķos gadījumos būs norādīts uz izrunu un vārdu nozīmi, dodot ilustrācijai piemērus. Izruņā īpaši atzīmēs platā e izrunu.

Vārdnīcā būs ievietoti Latvijas vietu un to iedzīvotāju vārdi. Bez tam jaunajā izdevumā būs ievads, norādījumi par vārdnīcas lietošanu, saīsinājumu paskaidrojumi, gramatiskie norādījumi.

Daudziem rakstītājiem neskaidrības sagādā lielo burtu rakstība. Organizāciju, iestāžu vai uzņēmumu vārdi rakstāmi tikai ar pirmo lielo burtu, bet valstu nosaukumos visi vārdi sākas ar lielo burtu. Piemēram, Amerikas latviešu apvienība, bet Padomju Savienība. Lielo burtu savienojumos lokāmā galotne pievienojama tad, ja tas beidzas ar patskani. Šinī gadījumā apostrofs nav lietojams. Piemēram, ALAs valdes sēde, bet LNAK valdes sēde.

Latviešu valodas pareizrakstības vārdnīcas redakcijas kollēģijā bez P. Norviļa un V. Bērziņas-Baltiņas par redaktoriem darbosies M.V. Aserīte, E. Hauzenberga-Šturma, B. Jēgers un H. Tichovskis. Korrektūras lasīs 6 redaktori, sadaloties divās grupās, lai darbs raitāk veiktos. Vārdnīcas darbu pašreiz atbalsta V. Irbe, N. Kalniņš, K. Rabācs. N. Valtere, I. Zīversa-Preisa un ar padomiem ALAs Izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa. Vārdnīcas darbā pieaicinās vēl citus valodniekus.

Sēdē bija ieradusies V. Bērziņa-Baltiņa no Mineapoles, M.V. Aserīte no Mičigenas, I. Zīversa-Preisa no Ņudžersijas, ņujorkieši P. Norvilis un V. Irbe, kā arī revīzijas komisijas locekļi N. Kalniņš, K. Rabācs un N. Valtere.

V. I.

Latvijas aviācijas attīstība un bojāeja

LATVISKO ZINĀŠANU SEMINĀRS SEKMĪGI BEIDZA SEZONU

Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu seminārs otrā pusgada darbību beidza 10. aprīlī Latviešu Namā ar lidmašīnu konstruktora Kārļa Irbīša referātu un slīdīšu izrādi par aviācijas attīstību neatkarīgajā Latvijā un labvēļu pusdienām. Referāts bija pulcinājis 120 klausītāju, bet pusdienās piedalījās 95. Referents Kārlis Irbītis, ar kuŗu klausītājus iepazīstināja Kaspars Dzeguze, bija ieradies no Montrealas.

Kāriis Irbītis,kas tagad sasniedzis jau 79 gadu vecumu, beidzis Rīgas valsts tehnikuma mechanikas nozari un jau skolas laikā interesējies par lidmašīnām. Pēc technikuma absolvēšanas 1925. gadā pacēlies savā pirmajā paša gatavotajā lidmašīnā ,,Sprīdītis''. 1930. gadā sācis strādāt Valsts elektrotechniskā fabrikā Rīgā (VEF), kur konstruējis piecas lidmašīnas privātiem autoklubiem. Kad 1935. gadā pie VEFa izveidoja aviācijas nodaļu, Irbītis kļuvis par galveno lidmašīnu konstruktoru un nodaļas vadītāju. Līdz 1943. gadam viņš uzbūvējis astoņu tipu lidmašīnas, kad vācieši VEF lidmašīnu darbnīcu pārvietoja uz Bavāriju pie Meseršmita lidmašīnu fabrikas.

Pēc kaŗa K. Irbītis izceļoja no Vācijas uz Kanadu un 1950. gadā sāka strādāt pie Canadair firmas Montrealā, kur ierosināja būvēt vertikāli startējošās lidmašīnas, lai izvestu no Vietnamas divpadsmitvietīgajās lidmašīnās savus ievainotos kaŗavīrus, jo šīs lidmašīnas lidoja divreiz ātrāk nekā helikopteŗi. K. Irbītis turpināja CL—200 preču lidmašīnu būvēšanu. 1970. gadā viņš aizgāja pensijā. Par viņu un Latvijā būvētajām lidmašīnām rakstīts arī Air Pictorial žurnālā. Pats Irbītis rakstījis latviešu inženieŗu un techniķu žurnālā Technikas Apskats. Aviācijas vēstures pētniecības grupa Anglijā, kas interesējas par visas pasaules aviācijas vēsturi, ieinteresēta arī Latvijas aviācijas attīstībā patstāvības laikā. K. Irbītis gatavo par šo tematu manuskriptu, tāpat kādam kanadiešu apgādam par Latvijas aviācijas vēsturi.

K. Irbītis savā referātā vispirms atgriezās pie 1914. gada, kad jau toreiz un vēl pirms tam bija vairāki pazīstami latviešu lidotāji. Krievijas revolūcijas laikā mūsu lidotāji pārlidoja ar krievu armijas lidmašīnām uz Latviju, kur 1919. gada jūnijā nodibinājās latviešu aviācijas pulks. Mūsu lidmašīnām bija liela nozīme kaujās pret bermontiešiem. Vēlāk iegādājās lidmašīnas no angļiem, un kopā ar atstātajām vācu lidmašīnām izveidojās Latvijas aviācijas pulks, ko vēlāk papildināja vēl ar iegādātām čechu un angļu lidmašīnām. Mūsu aviācijā 1939. gadā jau bija 60 kaŗa lidmašīnas. VEFā Irbītis konstruējis 17 Flamingo tipa lidmašīnas, iznīcinātājus un izlūklidmašīnas. Kanadā tanī laikā lidmašīnu būve nebija izveidojusies.

Krieviem okupējot Latviju, izformēja arī Latvijas aviāciju, daudzi lidotāji pazuda izsūtījumā Sibirijā. No 25 latviešu lidotājiem tikai 10 atgriezušies Latvijā.

Latvijā vēl pastāvēja aizsargu aviācija ar 60 lidotājiem un 30 lidmašīnām, tāpat darbojās aviācijas sports, būvējot pašiem savas sporta lidmašīnas. Referents pieminēja arī Herberta Cukura pārdrošos lidojumus 1933. gadā uz Gambiju un citur, ko veica paškonstruētā lidmašīnā. No Rīgas satiksmi ar Vakareiropu uzturēja vairākas gaisa satiksmes līnijas. 1937. gadā nodibināja arī gaisa satiksmi starp Rīgu un Liepāju. VEF būvētās lidmašīnas piedalījušās arī sacīkstēs, Anglijā izpelnoties sudraba kausu. Par Latvijā būvētajām lidmašīnām bija ieinteresēts arī mūsu tautietis Akermanis no Minesotas universitātes ASV, kas Latvijas apmeklējumā devis savus padomus; viņš sastrādājies arī ar pazīstamo okeana pārlidotāju Lindbergu.

K. Irbītim par saistošo referātu pateicās semināra vadītāja Pamela Melnbārde un atskatījās uz semināra veikumiem aizvadītā gadā, kā arī minot pieaicinātos referentus — universitāšu mācībspēkus, literātus, rakstniekus un dzejniekus, arī jauniešus. Semināra programmu plāno Kaspars Dzeguze un Mārtiņš Vāgners. Šogad semināru apmeklētāju skaits audzis, kaut gan vairāk varētu vēlēties redzēt mūsu jaunās paaudzes latviešus. Semināra vadītāja beigās pateicās visiem semināra atbalstītājiem, it īpaši TLTA Latviešu ģimnazijas direktrisei V. Slaviešai, kas semināru izveidojusi un vadījusi.

Labvēļu pusdienu norisi vadīja dzejnieks Modris Lorbergs un iepazīstināja ar darba veicējiem. Priekšnesumos spēlēja kokļu ansamblis Auseklītis: Linda Soutara, Anita un Valda Matušēvica, Arianas Liepiņas vadībā atskaņojot vairākas tautasdziesmas un dejas, bet ansambļa vadītāja dziedāja vairākas tautasdziesmas, kā arī vienu savu solo dziesmu: Sēju miežu druvu. Pie galda kopdziesmas vadīja Rūdolfs Pētersons.

Apsveikumus ievadīja LNAK pārstāvis R. Norītis un nodeva sveicienus arī no LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga līdz ar aploksni. Viņš brīdināja, ka mūsu vidū ienācis Trojas zirgs ar čekas diriģētiem ,,kultūras sakariem'' un novēlēja Latvisko zināšanu semināram arī turpmāk rosīgi darboties latviskuma sargāšanā un latviskās dzīves ziņas kopšanā. No Toronto latviešu biedrības sveica J. Briedis, no Latviešu Nama valdes E. Koks, no Latviešu preses biedrības Kanadas kopas Biruta Senkēviča ar savu dzejoli. Galda lūgšanu un uzrunu teica mācītājs Čops. Viņš aicināja risināt problēmas ,,ar cilvēkiem, kas domā citādi'', brīdinot no dogmatisma.

TLB pārstāvis J. Galējs informēja, ka no labvēļu pusdienām semināra darba veicināšanai ieņemts 1440 dol. un no ziedojumiem 560 dol., pavisam kopā 2.000 dol. LNAK ziedojusi 200 dol., V. Kaļiņa ģimene un Latviešu Nama dāmu komiteja pa 100 dol., E. Koks 50 dol., M. un I. Lorbergi 40 dol., S. Kromanis 30 dol., L. Pilpe 20 dol., pa 10 dol. — A. Butkēvics, A. Kārkliņa, E. Lapiņa, A. Leksere un I. Freimane.

Latviešu Nama dāmu komiteja ar saimnieci G. Mackari bija gatavojušas azaidu un ziedojušas tortes. V. S.

Montrealas kreditsabiedrības valde: no labās— J.Sharma, G. Jakobsons (prezidents), L. Stadiņa, R. Vītiņš, L. Andersone. Foto P. Agrums.

Montrealas kreditsabiedrība aug

Montrealas kreditsabiedrības pilnsapulci 20. marta pēcpusdienā Latviešu Namā atklāja valdes priekšsēdis Gunārs Jakobsons un ziņoja, ka aizvadītais gads bijis sekmīgs. Sabiedrības bilance pēc vairāku gadu pārtraukuma atkal pieaugusi uz 306,675.00 dol. (nepilni 16%), biedru skaits nav mainījies. Sadarbība darbinieku starpā bijusi lieliska, attieksmes ar jauno sabiedrības līgu (franču) ritējušas korrekti. Augļos par 1982. gadu izmaksās ilgtermiņa noguldītājiem 12.34%, bet parastiem noguldījumiem 10.29%; vēl iespējama neliela piedeva.

Pilnsapulce pieņēma valdes ieteikto lēmumu mainīt saimniecisko gadu ar noslēgumu 31. janvārī, līdzšinējā 31. decembŗa vietā.

Aizdevumu komitejā J. Ļavs ziņoja, ka gadā izsniegti tikai 8 aizdevumi personiskām vajadzībām par apm. 20,000.00 dol. un viens aizdevums nekustamiem īpašumiem par 44.000.00 dol. Kopīgā aizdotā summa ir 21,291.- dolars un nekustamiem īpašumiem 166,633.00 dol.

Revīzijas ziņojumā A. Spūrmanis apliecināja, ka pārbaude izdarīta katru mēnesi un viss atrasts labākā kārtībā.

Valdē bija jāpārvēl L. Stadiņa un R. Vītiņš. Abus ievēlēja no jauna ar aklamāciju. Aizdevumu komitejā atkal ievēlēja J. Ļavu, bet pēc 21 nokalpota gada vairs nekandidēja L. Ulmanis; no jauna ievēlēja K. Krūmiņu. Revīzijas komitejā pārvēlamo A. Kraukli ievēlēja no jauna.

Pēc sapulces bija siltas vakariņas, kafija, torte un atspirdzinājumi. **Agrumu Pēteris.**

MONTREALA

● Katoļu draudzes gana prāvesta Pekša 80 mūža gadus draudze atzīmēja 9. aprīlī Notre Dame baznīcā ar dievkalpojumu paša jubilāra vadībā, pēc tam ar svinībām baznīcas sarīkojumu telpās. Bez katoļu draudzes locekļiem piedalījās krietns skaits luterāņu, bija arī tālīni viesi no Ņujorkas un Toronto, kopskaitā ap 150 dalībnieku.

Par prāvesta Pekša dzīves un darba gaitām īsu pārskatu sniedza Munčs, jun. Sveicināt jubilāru savus pārstāvjus bija sūtījušas vairākas organizācijas.: Bīskapa Jāzepa Rancāna fonds, Kanadas latviešu katoļu biedrība, Daugavas vanagu un vanadžu nodaļa, Latviešu biedrība u.c. Sveicinātāji cildināja prāvesta mūža darbu, kuŗa sākums bija dzimtajā novadā — Latgalē, turpinājās Vācijā un nu jau ilgus gadus Montrealā. Pensionāru apvienības pārstāvis sveicienam pamatā deva 3 punktus: 1. prāvests mūsu krāšņā novada dēls; 2. savā darbā katoļu draudzēs viņš sniedzis daudziem draudzes locekļiem palīdzību, pats gūdams garīgu apmierinājumu un 3. dižā mūža vecums. Sveicienus pavadīja aploksnes, ziedi un citas veltes.

Prāvests Pekšs pateicās sirsnīgiem vēlējumiem. Tie viņam devuši jaunus spēkus, un viņš cer, ka ar Dieva palīgu varēs vēl turpināt strādāt draudzes darbā.

Katoļu draudzes priekšnieks Auza pateicās visiem dalībniekiem un aicināja svinības turpināt pie klātā cienasta galda.

Lai sumināJums prāvestam Pekšam, un vēl ilgi gadi!

Daumants Vītols.

RATAS OPTICAL
UN PULKSTEŅU VEIKALS

Mums draudzīgie latviešu klienti!

MĒS ESAM PĀRCĒLUŠIES UZ JAUNĀM TELPĀM — tikai 5 namus uz rietumiem, blakus liķieŗa veikalam,
219 Danforth Ave, tālr. 465—6251.
ARĪ TURPMĀK JŪS VARAT SAGAIDĪT MŪSU UZMANĪBU UN LAIPNU APKALPOŠANU!

Lai atzīmētu mūsu veikala pāreju jaunās telpās, piedāvājam 20% atlaidi acenēm un 40% atlaidi pulksteņiem laikā no 5.—30. aprīlim.

RATAS, igauņu optiķis.

City of Toronto

Pārslēgšanās uz vasaras laiku 1983.g. no 24. aprīļa līdz 30. oktobrim.

Pilsētas galva paziņo, ka vasaras laiks Lielotoronto 1983. gadam ievērojams, sākot ar svētdienu, 24. aprīlī pl. 2 no rīta, un tas turpinās līdz svētdienai, 30. oktobrim pl.2 no rīta.

Pulksteņi pagriežami *par vienu stundu uz priekšu.*

Roy V. Henderson
City Clerk.

SAIŅUS UZ LATVIJU

ĀTRI UN KĀRTĪGI NOSŪTA LATVIEŠU UZŅĒMUMS

BALTIC PARCELS (V. Skultāne)
4 BASKERVILLE ROAD,
LONDON SW18 3RJ
ENGLAND
(Telefons: London 874—0253)

Pieprasiet cenrādi, standartsaiņu sarakstu un pārtikas preču cenrādi latviešu valodā.

Gaisa pasta standartsainis D—6 USA $325.00

Caunādas atdarinājuma vislabākās kvalitātes dāmu kažoks ar vatētu oderi tumši brūnā krāsā (arī ļoti liela mēra)
1 saliekamais lietussargs
1 eleganta dāmu blūze ar gaŗām piedurknēm
250 gr šokolādes kastē
200 gr šķīstošās kafijas.

Ja domājiet iegādāties jaunu māju vai pārdot esošo, būšu priecīga Jums pakalpot.

A.E. LePAGE (ONTARIO) LTD REALTOR

Maria Tiltins, B.A., B.Ed.
1566 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A4
Birojā: (416) 537-3431
Mājās: (416) 536-3702

Krišs Sidars

AIZ EZERA BALTI BĒRZI

ROMĀNS

...autors šeit turpina savu iecerēto temu no Debesis nav tālu un liek saviem tēliem darboties mums tik tuvā tālumā, it kā tas viss notiktu ar mums un mūsu varoņiem kādā iemīļotā vietā: Toronto-Montrealā vai pat Čikagas priekšpilsētā. Visi sarežģījumi un atrisinājumi tiek risināti ļoti cilvēcīgi, ar lielu dzīves pieredzes pietāti, bet tomēr romāna varonim beigās ir dzīvības svece jāizdzēš.

Elmāra Damberga illustrācijas. Autora techniskais iekārtojums.
Cena $16.00 ASV un Kanadā
Izdevis Greenwood Printers Ltd.
Pieprasāma **DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ**
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5

Humphrey Funeral Home

A.W. Miles Chapel

1403 Bayview Avenue, Toronto
(at Davisville)

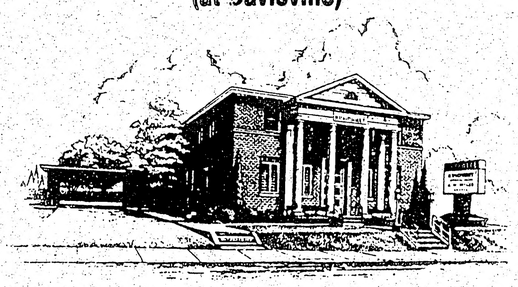

Toronto centrā vislabāk situētais bēŗu nams — tuvu Sv. Jāņa, Sv. Andreja un Sv. Barnabas baznīcām. Smalkjutīgi pakalpojumi latviešu ģimenēm katrā laikā. Bēŗu namu vada Humphrey ģimene jau trešā un ceturtā paaudzē.

487-4523

BALTIC PLASTERING
Lic. 10586

izdara **apmetumu darbus** un veic citus **mazākus māju remontus.** Šinīs darbos 30 gadu prakse.

Lūdz zvanīt **Lielbārdim 536—4496**

Māksla un zinātne

Latviešu Akadēmiskās Ziņas, 1982. Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienības izdevums, 60 lp.

Pēc divu gadu starplaika iznācis šī izdevuma 23. numurs labā apdarē ar daudz illustrācijām un augstas kvalitātes dažādu nozaŗu rakstiem.

Jānis Siliņš rakstā par Latvijas mākslas akadēmiju apskata šo mācību iestādi no dibināšanas līdz mūsu dienai. Pievienoti beigušo, mācībspēku un viesu uzņēmumi. Tāpat sešu redaktoru uzņēmumi līdz pašreizējam laikam.

Akadēmijas dibināšanai bijušas tradicijas, kas saistījušās ar V. Purvīša mākslinieciško un administrātīvo autoritāti. Akadēmija ir augstākā tēlotājas mākslas iestāde valstī ar uzdevumu sniegt izglītību un veicināt mākslas darbu attīstību Latvijas valstī. Telpu trūkuma dēļ darba sākums novilcinājās, mācību sākumu atklāja 1921. gada 12. oktobrī. Tās darbības laikā norisinājās cīņas starp iestādes aizstāvjiem un noliedzējiem, dažus gadus bija budžeta problēmas, daži mācībspēki gribēja audzēkņus pakļaut savai uztverei un savām receptēm, citi atzina brīvāku uztveri. Okupācijas laikā notikušas dažādas pārmaiņas, no ,,brālīgām republikām'' Rīgā saplūdis samērā liels studentu skaits, par ko jaunaudze izrādījusi pretestību. Īsumā apskatīta akadēmijas darbība līdz mūsu dienām, pa starpām veltījot rindas dažādām nesaskaņām un pretišķībām.

Pirmo reizi plašāk publicēti atzinumi par latvietības uzturēšanu. Tie ir Toronto dziesmu svētku laikā nolasīto referātu konstatējumi uń secinājumi. Veicināmi zinātniski pētījumi par latviešiem trimdā, izdarāma trimdas ,,tautas skaitīšana'', jāizvērtē mūsu sabiedrības īpatnības.

Trimdā vēl darbojas samērā liels un radošs kodols, kas uztur dzīvu latviešu stāju, valodu un vērtības. Ceturtā daļa no trimdas latviešiem izteikušies vēlēšanos atgriezties Latvijā, ja tā kļūtu brīva, bet tikai desmitā daļa izteikusies par palikšanu trimdas zemēs. Trūkst organizācijas tiem, kas vecumā no 20—40 gadiem. Bērnos jācenšas ieaudzināt pozitīvas jūtas par latviešiem. Audzēkņu skaits latviešu skolās samazinājies uz pusi, tāpat samazinājies mājās latviski runājošo skaits, bet nodibinājušies dažādi citi latviskās izglītības iegūšanas kursi, vasaras vidusskolas vai semināri un saieti.

Liels ir jaukto laulību procents, latviešu valodas zināšanas mazināsies, tāpēc jālieto angļu valoda, lai piesaistītu vairāk dalībnieku latviešu sanāksmēs. Liels ir akadēmisko gradu ieguvušo skaits. Jāuztur saites ar dzīvo tautu un valodu Latvijā. Jaunā paaudze jāizaudzina par latviešiem.

Ieaugšana latviskumā un latviešu kultūrā ir ilgs process, kas sākas ģimenē, bet beidzas skolā un sabiedrībā. Lai latviešu kultūra trimdā varētu pastāvēt, vajadzīga stipra latviešu sabiedrība, kas mīl un kam nepieciešamas mūsu kultūras vērtības. Šo atziņu uzskaitei veltītas vairāk nekā četras lappuses.

Plašā rakstā E. Andersons apskata Tobago salu un latviešu aktīvitātes, pievienojot uzņēmumus un kartes. A. Dreimanis apskata Latvijas derīgos izrakteņus un to izmantošanu ar vairākām kartēm. Latvijā ir jaunas naftas atradnes, tāpat daudzu citu minerālu izrakumi, bet dažas vecās izrakumu vietas pilnīgi izmantotas un slēgtas. Plašāki apraksti veltīti Kultūras fonda apbalvotiem 1980. un 1981. gadā zinātnē un mākslā. Ievietoti Toronto dziesmu svētku un Baņutas izrādes Ņujorkā apraksti, bez tam atrodam dažādas chronikas.

V. I.

Alcan Siding ALCAN

PAVASARA SPECIĀLAIS PIEDĀVĀJUMS

Izdarait māju **aluminija** uzlabojumus **tagad**
PAR PAZEMINĀTĀM CENĀM, pirms sākas sezonas darbi:

Mēs ierīkojam un labojam:
- Siltumu aizturošus dubultlogus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Balkonu durvis
- Aluminija māju sienas, jumtu pārkares (soffits)
- Izkārtnes
- Jumtu caurules
- Nojumes. Logu slēģus
- Jumtus

BEZMAKSAS DARBU NOCENOJUMI
PAULI JUPPI ALUMINUM - somu uzņēmums
34 Charles Tupper Dr. Scarboro, Ont. MIC 2B1
281—1175 **759—8335**

Grēka alga ir nāve, bet Dieva dāvana ir mūžīgā dzīvība Kristū Jēzū, mūsu Kungā. (Rom. 6:23).

Bezmaksas kristīgu literātūru un kasetes ar garīgu dziesmu ierakstiem jūs varat saņemt, rakstot māc. J. Šmitam, Box 465, Surrey, B.C. V3S 5B7.

INTERESANTAM DARBAM VAJADZĪGA MAŠĪNRAKSTĪTĀJA
ar labām latviešu valodas zināšanām
daļējam vai pilnam darba laikam pēcpusdienas maiņā.
Gadu skaits nav šķērslis. Var vienoties par stundu vai arī gabala darbu. Lūgums zvanīt darbdienās
465—7902 vai **466—1514.**

*ŽURNĀLS*SABIEDRĪBA*POLITIKA*MĀKSLA*
550 Newton Rd., P.O. Box 2371, Littleton, MA 01460
Abonements **ASV $: atsevišķs n-rs $7.-, trīs n-ri $16.50, pieci n-ri $26.- (sākot ar 1. n-ru — 25.-).**
ŽURNĀLA mērķis: brīvas domas, brīvas ziņas — pretstatījums visām varmācībām.

Andrejs M. Stikuts
B.A., L.L.B.
ADVOKĀTS
20 Queen Street West, Suite 1104, Box 48, Toronto, Canada M5H 3R3
Tel. (416) 977-8720

A/S LATVIEŠU NAMS TORONTO
STEIDZAMI MEKLĒ
PĀRVALDNIEKU

Vēlams precēts pāris. Atalgojums pēc vienošanās. Brīvs dzīvoklis. Lūdz rakstīt **491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5.**

Anna Strauta

MĀJAS MĀTEI

TREKNIE MAFINI
(12 gab.)

2 olas, 2/3 tases piena, 1/3 tases sviesta, 1 3/4 tases izsijātu miltu, 1/2 tases cukura, 4 tējk. cepampulvera, 1/2 tējk. sāls.

Krāsni iesilda uz 400°F. Ietauko mafinu pannu. Traukā sakuļ olas, piemaisa pienu un sviestu. Pārējās sastāvdaļas iesijā olu maisījumā un viegli samaisa. Sagatavotā pannā ieliek mīklu, katrā iedaļā apm. 2/3. Cep 17—20 min., kamēr mafini kļūst brūni. Pasniedz siltus.

ZIVJU SACEPUMS
(4 pers.)

4 lieli kartupeļi, vārīti un sagriezti, 1 mazs sīpols, smalki sagriezts, 1 mārc. zivju fileja, 1 tējk. timiana, 1 tējk. sāls, 1/2 tējk. piparu, 1/4 tases sviesta, 1/4 tases miltu, 2 tases piena, 1 tase sarīvēta čedera siera, 1/2 tējk. sauso sinepju.

Ietaukota cepamā trauka pamatu izklāj ar kartupeļu šķēlēm. Uzkaisa virsū sīpolu, uzliek zivju filejus. Apkaisa ar timianu un pusi no sāls un piparie. Izkausē sviestu. Pieliek miltus un vāra 2 min. Noņem no siltuma, pielej pienu un kuļ. Uzliek atpakaļ uz pavarda, pastāvīgi maisot 5 min., kamēr mērce sāk sabiezēt. Iemaisa sieru, sausās sinepes, sāli un piparus. Pārlej mērci pār zivi. Cep 400°F siltumā 30 min.

KRĀSNĪ CEPTAS CŪKAS KARBONĀDES
(6 pers.)

6 cūkas karbonādes, milti, 1 kiploku daiviņa, sasmalcināta, 1 tējk. sāls, 1/4 tējk. piparu, 1 ēdamk. sasmalcinātu pētersīļu, 2 ēdamk. miltu, 6 vidēja lieluma kartupeļi, smalki sagriezti, 2 vidēja lieluma sagriezti sīpoli, 2 tases karsta piena, 1 1/2 tējk. sāls, 1/2 tējk. sauso sinepju.

Krāsns 350°F. Nogriež karbonādēm taukus, un ar tiem iesmērē karsto pannu. Karbonādes apviļā miltos un apbrūnina līdz ar kiploku. Apkaisa ar sāli un piparie.m.Sajauc pētersīļus ar 2 ēdamk. miltiem. Izsmērē cepamo trauku un ieliek 3 karbonādes vienā kārtā. Apkaisa ar pusi no miltu un pētersīļu sajaukuma, virsū uzliek pusi no kartupeļiem un sīpolu šķēlēm. Tāpat rīkojas ar nākamo kārtu. — Sajauc pienu ar 1 1/2 tējk. sāls un sinepēm. Pārlej pāri gaļai. Uzliek vāku un cep 1 1/2 stundu. Noņem vāku pēdējās 30 min. apbrūninašanai.

SVAIGU KĀPOSTU VIRA AR GAĻAS PIEDEVU
(4—6 pers.)

2 ēdamk. sviesta, 2 kartupeļi, smalki sagriezti, 4 burkāni, sagriezti, 4 mazi sīpoli, 2 selerijas kāti, 1 lauru lapa, 3 tases ūdens, 1 1/2 mārc. šķiņķa, sāls un pipari, 1 kāpostu galviņa, sagriezta , 2 tases piena.

Izkausē sviestu lielā smagā katlā. Pieliek kartupeļus, burkānus, sīpolus, seleriju. Vāra apm. 5 min. vidējā siltumā. Pieliek lauru lapu, pielej ūdeni un pievieno šķiņķi. Uzliek vāku un uz lēnas uguns, šad tad apmaisot, vāra apm. stundu. Pieliek sviestu un cukuru pēc garšas. Pēdējās 15 min. pieliek kāpostus. Izņem no viras šķiņķi un sagriež šķēlēs. Pielej pienu un uzkarsē.

Viru pasniedz ar vārīto šķiņķi.

Daba pārsteidz makšķerniekus

Šogad pastāvot siltākam laikam nekā citus gadus, ledus apstākļi Simko ezerā ziemā nebija sevišķi droši. Marta mēnesī vajadzēja izliktās būdas no ezera novākt nedēļu ātrāk nekā likumā paredzēts. Notika arī vairāki ielūšanas gadījumi, kur ledus nebija izturējis sniega kamanu svaru. Sevišķu pārsteigumu sagādāja marta mēneša trešā nedēļā, kad Simko ezera ledus bija paspējis pazust un ezerā iebūvētie laivu piestātnes ceļi uzņēma desmitiem makšķernieku, kuŗi savas makšķeres varēja attālināt no krasta līdz 100 pēdām, bet parastie kanāļi, kuŗi pulcināja simtiem makšķernieku, bija pilnīgi atkusuši. Pirmie makšķernieki kanāļu krastos brīvi rīkojās jau 17. martā un guva lielus lomus. 18. martā sasniegumi bija ļoti bagāti, un vairāki makšķernieki pārveda mājās vairākus simtus asaŗu, kuŗu izmēri bija vienas pēdas gaŗumā. Ziņa par lielo zivju bagātību ātri izplatījās ezera apkārtnē un pat ASV. LIelākais makšķernieku skaits bija svētdienā, 20. martā. Loloto cerību vietā visi makšķernieki piedzīvoja pārsteigumus — ezera malas un kanāļi bija sākuši aizsalt un zivju bagātība pazudusi.

ASV makšķernieku grupa varēja atcerēties, ka aiztecējušās trijās dienās lomi bijuši teicami un kanāļi vaļā, bet tagad sapnis par lielajiem asaŗiem izgaisis. Arī lielāks skaits latviešu makšķernieku no Toronto piedzīvoja šo pašu pārsteigumu, bet, apbalvoti ar sīksto apņēmību, tie kanāļa malās izsita ledu, bet panākumu nebija. Sevišķi lielu dabas pārsteigumu piedzīvoja ap 30 makšķernieku grupa, kuŗa bija mērojusi gaŗu ceļu no ASV vidienes. Ierodoties Simko ezera krastā un kanāļos, tie nevarēja izprast, kā gadījies, ka ASV saņemtā ziņa bijusi nepareiza. Makšķernieku vietas klāja ledus sega, piedevām vēl sniega kārta. Visi ceļinieki atgriezās savās dzīves vietās bez zivīm, jo daba nebija īstenojusi makšķernieku ieceres. T.

City of Toronto

Firefighters

Applications are invited for the position of Probationary Firefighter.

Preference will be given to residents of the Metropolitan Toronto Region. Shift work is involved.

Successful applicants on completion of six weeks of training at the Toronto Fire Academy, will work under supervision of senior officers to combat fire; perform rescue work; administer first aid; operate and maintain fire fighting apparatus and equipment, including the maintenance of fire stations; and to inspect properties and equipment for fire hazards, etc.

Qualifications:

Applicants must:

- Be legally entitled to work in Canada (those legally entitled are Canadian citizens, Permanent Residents (Landed Immigrants), or hold a Special Minister's Permit).
- Possess a valid Ontario Driver's Licence. Possess or be able to qualify for a Class 'D' Licence within the Training Period and be able to prove safe driving ability.
- Have a minimum of Grade 12 education or equivalent, with evidence of training or experience in related trades, first aid, rescue work, etc. Must be able to communicate clearly and precisely in English in an emergency.
- Be of a physical stature with weight proportionate to height to be able to work under arduous physical conditions as part of an active fire fighting and rescue team. Meet vision standards without corrective lens (generally 20/30 in each eye) and have no significant abnormalities in colour vision.

Applicants with the above qualifications will be required to pass a preliminary written examination, consisting of understanding instructions, mechanical aptitude, judgement, reasoning and reading; and subsequently to pass a thorough medical examination, a physical agility test and a physical risk factor evaluation and vital capacity test.

Some knowledge of fire fighting practices and terminology would be an asset.

1983 Salary Range: $22,618 - $32,312 per annum with excellent fringe benefits.

Further information and application forms may be picked up from the Toronto Fire Academy, 895 Eastern Avenue, Toronto or from the Public Information Desk, Main Floor, New City Hall between the hours of 8:00 a.m. and 8:00 p.m. and must be returned to the Fire Academy or to City Hall by April 30, 1983.

JĀŅA DALIŅA PIEMIŅAS FONDS

ziņo: lai uzturētu Tēvzemes balvas laureāta, pasaules rekordista Jāņa Daliņa piemiņu un mudinātu latviešu jaunatni kalpot tiem nacionālajiem ideāliem, kam savā dzīvē sekojis Latvijas dižais sportists un patriots.Jāņa Daliņa fonds nodibina un piešķir Jāņa Daliņa piemiņas balvu A $ 1000 apmērā. Balvas kandidāti var būt personas vai organizācijas, kas brīvajā pasaulē var būt paraugs latviešu jaunatnei ar savu latvisko stāju un ar cildināmiem veikumiem nacionālā vai sporta laukā un par pakalpojumiem Latvijas atbrīvošanas cīņā un darbā

Balvas piešķiršanai fonda valdei pieprasāmas veidlapas, kas izpildītas iesūtāmas atpakaļ ne vēlāk par 1983. gada 31. jūliju, tās adresējot:

JĀŅA DALIŅA PIEMIŅAS FONDA VALDEI,
c-o V. Eglīte, G.P.O. Box 382–G, Melbourne, Vic. 3001, Australia.

Mūsu goda...

(Turpinājums no 1. lp.)

jas augstāko funkcionāru tagad saslēgušies ap Čerņenko, jo domā, ka viņš spēs apturēt Andropova izrēķināšanos ar iedomātiem pretiniekiem kā partijas, tā arī valsts administrācijas pārvaldes aparātā.

Aizvadītā nedēļā Kremļa okupētās Afganistānas prezidents Babraks Karmāls neparasti asā runā vērsās pret imperiālistu spēkiem, kas ar milzu līdzekļiem atbalstot sazvērnieku kustību Afganistānā. Viņš minēja Savienotās valstis vārdā un norādīja, ka amerikāņi ar milzu ieroču sūtījumiem apbruņojot un apmācot afganistāņu diversantus no Pakistanā iekārtotām apmācības bazēm. Te jāatzīmē, ka, bēgot no komūnisma, vēl šodien Pakistanā atrodas pāri par 3 milj. afganistāniešu nacionālo patriotu. Četros gados sarkanarmijas okupācijas divīzijām nav izdevies salauzt afganistāņu tautas vairākuma pretestību, un nesen asiņainās sadursmēs Kabulas tuvumā partizāni gandrīz pilnīgi iznīcināja lielu sarkanarmijas transporta kolonnu. Partizānu uzbrukumi Kremļa okupācijas iestādījumiem, kā arī komūnistu partijas funkcionāriem, ir ikdienas parādība.

Polītiskais klimats vēstī par negaidītas vētras uzliesmojumu Polijā. Jaruzeļska režīmam nav izdevies arī ar karastāvokļa ierobežojumiem un citiem drastiskiem soļiem salauzt Solidāritātes mugurkaulu.

Kaut Valesu dienu un naktī Dancigā nepārtraukti uzrauga 90 čekistu, nesen viņam izdevās izkļūt nepamanītam, lai kādā nezināmā vietā satiktos ar pieciem vadošiem Solidāritātes pagrīdes vadoņiem. Sekojošā apcietināšanā un kratīšanā Valesa neizpauda ne to, kas apspriedē runāts, nedz arī to, kur apspriede notikusi. Pēc Valesas slepenās apspriedes Solidāritātes radio raidītājs aicināja poļus 1. maija demonstrācijā izteikt protestu pret Varšavas režīma patvarībām. Pēdējās dienās apcietināti pāri par 20 Solidāritātes aktīvisti, bet nelegālie izdevumi vēl vienmēr iznāk, un tāpat raidījumus turpina Solidāritātes radio. Par ārkārtīgi nozīmīgu soli jāuzskata kardināļa paredzētais ceļojums uz Dancigu, lai tur tiktos ar Valesu.

Jaruzeļskis ar melu propagandu mēģina mazināt tautā Valesas popularitāti, apgalvojot, ka viņš nicīgi izteicies pret katoļu baznīcu un pat apgalvojis, ka nevis pāvestam, bet viņam pienākoties Nobela miera prēmija. Tāpat Valesa apvainots dažādos naudas darījumos, pie kam šie apvainojumi izrādījušies pilnīgi nepamatoti. Pēc vecas komūnistu receptes Valesu varētu nogalināt, bet tas droši vien izraisītu pilsoņu karu, kurā uzvarētājs nebūt nebūtu Jaruzeļskis. Polijas polītiskā klimata vārīšanās punkts jeb izšķirīgs pagrieziens sagaidāms jūnijā, kad tur ieradīsies pāvests Jānis Pauls.

Aleksandrs Ķegumnieks.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

2. maijā, (pirmdien) pl. 19.30 Latviešu Centrā māc. A. Celms jautās: „Kļūdas vai viltojumi?", salīdzinot latviešu rakstnieku darbus Latvijas un okupācijas izdevumos. Ieeja pret ziedojumiem. — Atspirdzinājumi.

DV TK atkārtojuma izrādē Toronto 30. aprīlī Broktona vidusskolas zālē varēs skatīt Ontario daudzkultūru teātŗa festivālā godalgoto R. Roses lugu Bez šaubām. Uzņēmumā no kr.: K. Rēvalds, J. Freijs, M. Lapiņa, V. Vare, L. Mārtinsone, I. Lapiņš, Z. Upīte, A. Freimanis, rež., G. Vērenieks, E. Jurševskis, J. Ķipis, V. Mārtinsons, A. Putniņš, H. Jurševska, M. Upīte.

Foto V. Cinis.

Fonds skolotāju sagatavošanai

TORONTO LATVIEŠU BIEDRĪBAS GADA SAPULCE LATVIEŠU NAMĀ

Toronto Latviešu biedrības gada sapulcē, ko Latviešu Namā vadīja J. Ozols un protokolēja V. Kalniņš, bija ieradušies 37 biedri. Sapulci atklāja priekšnieks V. Ozols, ar klusuma brīdi pieminot aizsaulē aizgājušos biedrus Robertu Tūtiņu, Kiru Strautiņu, Veltu Uisku, Voldemāru Galdiņu un Jūliju Bruniņu. Jānis Ozols nolasīja iepriekšējās pilnsapulces protokolu, ko sapulce pieņēma.

Tā kā par valdes un nozaŗu darbību bija jau ziņots biedrības Apkārtrakstā, bija tikai īsi papildziņojumi. TLB Sestdienas skolas pārzine M. Matīsa pateicās priekšniekam L. Ozolam par līdzdalību kopējamās mašīnas iegādei skolai un J. Galējam par pakalpojumiem ar skaņu aparātūru skolas sarīkojumos, tāpat TLB pārstāvim skolā R. Preisbergam par viņa līdzdarbību skolā. Skolas pārzine arī norādīja uz skolotāju un vecāku komitejas darbu, tāpat pateicās mūsu laikrakstiem par izrādīto interesi par skolas darbu.

Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja priekšsēdis E. Broders un uzaicināja sapulci izteikt valdei un biedrības darbiniekiem ar kasieri I. Veinbergu pateicību. Agrākā TLB pārstāvja skolā V. Pakalna ierosmē nodibinājies Skolotāju izglītības fonds, kas darbojas pie TLB. Fonda noteikumus izstrādājuši V. Pakalns, I. Alksnis un E. Broders. Biedrības valde šos noteikumus pieņēmusi un ar tiem iepazīstināja sapulci. Fonda valdē darbojas TLB Sestdienas skolas pārzine M. Matīsa, administrātore un kasiere E. Pētersone un paidagoģiskā vadītāja V. Slavieša. Fonda mērķis veicināt latviešu skolotāju sagatavošanu, organizēt skolotāju kursus un lekcijas, iepazīstināt skolotājus un bērnu vecākus ar jaunām audzināšanas metodēm. Kursos varēs piedalīties ikviens, kas interesējas par audzināšanas jautājumiem. Fonda līdzekļi sastādīsies no Kanadas valdības atbalsta, organizāciju un personu ziedojumiem. Kursu programmai par pamatu būs ALA un LNAK izglītības nodaļas izstrādātās vadlīnijas latviešu skolām. Fonda saimniecisko darbību pārraudzīs TLB revīzijas komisija. Pašreiz Fonda līdzekļi ir 3.000 dolaru.

TLB šogad ir 35 gadu darbības jubileja. Par atceres priekšdarbiem pārskatu deva rīcības komitejas priekšsēdis I. Alksnis. Jubilejas sarīkojums 29. oktobrī Latviešu Namā ar svētku aktu un vakariņām. Rīcības komitejā vēl darbojas administrātors J. Galējs, dāmu komitejas priekšniece I. Lorberga un drāmas kopas vadītāja M. Ķuze. Šinī nozīmīgajā sarīkojumā piedalīsies visas TLB sekcijas. Jubilejas gadījumā izdos rakstu krājumu Paaudzes paaudzēm, kuŗu rediģēs Imants Alksnis un Jānis Briedis. Šo izdevumu, kas būs vērtīga piemiņa ikvienam, par pazeminātu maksu iepriekš varēs pasūtināt pie kasieres I. Veinbergas par 10 dolariem eksemplārā.

Par TLB zinātņu kopu tuvāk ziņoja kopas vadītāja V. Slavieša. Inženieŗu un techniku kopas vadītājs savukārt ziņoja, ka aizvadītajā gadā notikuši četri referāti, kas visi radījuši interesi. Par dravnieku sekcijas darbību ziņoja tās vadītājs Ā. Sudmalis. Dāmu komitejas priekšniece I. Lorberga savā ziņojumā norādīja, ka dāmu komiteja cieši saistīta ar biedrības darbu un savus brīvos līdzekļus nodod biedrības valdes rīcībā.

Aizklāti balsojot, biedrības valdē ievēlēja Laimonu Ozolu (ar 34 balsīm no 35 nodotām balsošanas zīmītēm), Zigrīdu Birni (34) Ingrīdu Veinbergu un Jāni Galēju (33), Oskaru Lepši (32), Jāni Briedi (28), Aldonu Kormu (26); kandidātos paliek Jānis Zībiņš. Revīzijas komisijā ievēlēja I. Alksni, E. Broderi un E. Tiltiņu, kandidātos paliek V. Lejiņš.

Jauno budžetu pieņēma 4.800 dol. apmērā, atstājot līdzšinējo biedru naudu 10 dolaru gadā.

Dažādos jautājumos TLB sestdienas skolas pārzine M. Matīsa ierosināja valdei divreiz gadā rīkot kopsēdes ar nozaŗu vadītājiem. Pārrunās vēl piedalījās I. Lorberga, V. Slavieša, R. Velme u.c. Atzinīgus vārdus par TLB Apkārtrakstu izteica B. Senkēviča, V. Slavieša un J. Grodnis. Par kafiju un cepumiem bija rūpējusies dāmu komiteja.

V. S.

ALOE VERA AUGA
dabīgo augu produkti
veselības kopšanai — diētai — ādas kopšanai
1617 Edgehill Pl., Ottawa, Ont. K1V 7V4
(613) 753—8950
ERNA DZĪTARS
(patstāvīga aģente)

Dieva mierā aizgājis mūsu mīļais

Augusts Roce

dzimis 1899. gada 21. jūnijā Kraukļu pagastā,
miris 1983. gada 16. aprīlī Toronto.

Klusē kalni, klusē lauks,
Klusē tālie sili.
Tālu mana dzimtene,
Meži, meži zili.
(T. Tomsons)

Viņu mīļā piemiņā paturēs
sieva, dēli, meita,
vedeklas un mazbērni.